Влада — Радам!

ГОЛОС УКРАЇНИ

Газета Верховної Ради України ◆ № 135 (385) ◆ Субота, 18 липня 1992 року ◆ Ціна 2 крб.

НА ВЗАЄМОВИГІДНИХ УМОВАХ

16 липня перший заступник Голови Верховної Ради України Василь Васильович Дурдинець взяв участь у робочій зустрічі офіційної місії Міжнародного Валютного Фонду (МВФ) з керівниками Національного Банку України, комерційних банків, фінансистами.

Відкриваючи зустріч, перший заступник Голови Верховної Ради України тепло привітав ділових гостей, розповів про ті проблеми, які належить розв'язати Україні на шляхах становлення банківської системи, входження республіки у Європейський і світовий ринки, висловив надію на успішне взаємовигідне співробітництво МВФ і Національного Банку України.

Голова місії Радник Департаменту монетарних та валютних справ МВФ Патрік Даунс розповів про плани дій та комплекс заходів, які передбачається здійснити у наданні технічної допомоги банкам України, становленні акціонерного ринку валюти, міжбанківського ринку. Зарубіжні фахівці банківської справи виклали своє бачення Статуту Національного Банку України.

У першій робочій зустрічі взяли участь віце-прем'єрміністр В. П. Ситник, Голова правління Національного Банку України В. П. Гетьман.

Прес-центр.

СТРАЙК ВІДКЛАДЕНО

В Донецьку відбулось розширене засідання лідерів усіх профспілок, які діють у цьому великому промисловому центрі. Враховуючи складну економічну обстановку і результати переговорів з Прем'єр-міністром України Вітольдом Фокіним та Президентом України Леонідом Кравчуком, прийнято рішення наміченний раніше конференцією консультативної ради вільних профспілок України на 20 липня страйк відкласти до остаточного врегулювання конфлікту з урядом України.

«Шахти в цей день не замруть, — відзначив один з керівників страйкових комітетів області Юрій Болдарев. — Вони даватимуть вугілля на-гора, без якого народному господарству не обійтись. Ми всі зробили розсудливий крок».

Абітурієнт-92

«СВОЇ ЛЮДИ» В АКАДЕМІЇ

На київській Контрактовій площі, 4 — перші сльози. Після початкового туру вступної кампанії — тестування — чимало абітурієнтів не знайшли своїх прізвищ у списках, вивішених у приймальній комісії Києво-Могилянської академії 16 липня о 14-й годині. Власне, не знайшли ті, хто набрав менше 27 балів (університет набирає 200 студентів, конкурс — 2,5 чоловік на місце).

Тест на загальний рівень підготовки абітурієнта, сформований з близько 160 запитань, дозволив приймальній комісії окреслити образ майбутнього спудея. Абітурієнти досить пристойно володіють українською, англійською мовами і... почуттям гумору. Наприклад, на запитання «Що таке калорія?» один з претендентів відповів: «Це те, що дуже потрібне людині, але в нашій ковбасі відсутнє». Майбутні спудеї Києво-Могилянської академії, як правило, вихідці з міста, переважно з Києва і області. Більшість з них вже навчається в різних вузах України, відсотків 20 — школярі-медалісти. Для багатьох 12 тисяч карбованців, які потрібно внести за перший рік навчання, — це не гроші. Їх фінансуватимуть спонсори або батьки. Частина менш заможних і підприємливих абітурієнтів розраховують на кредити банку «Славутич», з яким є домовленість Києво-Могилянської академії про співпрацю.

Враженнями від вступних іспитів я попросила поділитися перших осіб міжнародного університету.

(Закінчення на 7-й стор.).

У ЦЕНТРАЛЬНІЙ ВИБОРЧІЙ КОМІСІЇ ПО ВИБОРАХ НАРОДНИХ ДЕПУТАТІВ УКРАЇНИ

16 липня відбулося засідання Центральної виборчої комісії по виборах народних депутатів України. На ньому прийнято рішення про приєднання Центрвиборчкому до Регіональної асоціації працівників виборчих органів Центральної і Східної Європи, яка ставить метою сприяти налагодженню постійних зв'язків між виборчими органами країн-учасниць, обміну досвідом проведення виборів, удосконаленню виборчого законодавства.

Комісія прийняла постанову про призначення виборів народних депутатів України замість вибулих, повноваження яких припинено достроково постановою Верховної Ради України від 18 червня, а також про проведення повторних виборів у Залізничному (м. Київ), Кременчуцькому-Автозаводському (Полтавська область), Жовтневому (Харківська область) виборчих округах. Вибори тут передбачається провести у листопаді цього року.

Питання щодо реєстрації обраного народного депутата України від Хустського виборчого округу номер 177 (Закарпатська область) залишилось відкритим. Оскільки було виявлено порушення чинного законодавства на окремих виборчих дільницях під час виборів, Центрвиборчком вирішив після вивчення додаткової інформації повернутись до розгляду цього питання у вересні.

З НАГОДИ відкриття щойно створенного в Україні спільного українсько-американського підприємства УКРОТІС, у Києві перебуває президент ОТІС Елевейтор Компані Ж. П. ван Рой і керівник Європейської філії ОТІСу П'єр Лабуасс.

16 липня шановних гостей України прийняв перший заступник Голови Верховної Ради України Василь Васильович Дурдинець. Відбулася розмова про перспективи розвитку ліфтового господарства республіки, реконструкції Київського заводу ліфтів та налагодження випуску ліфтів за сучасною технологією.

У розмові взяли участь керівники Держжитлокомунгоспу України — співзасновника СП УКРОТІС — голова комітету А. А. Дронь та його заступник Ю. О. Пустоваров.

ПЕРЕГОВОРИ ПРО ДОЛЮ ФЛОТУ

У Севастополі, як повідомили у прес-службі орггрупи ВМС України, завершився перший етап переговорів експертних груп України і Росії щодо реалізації досягнутих у Дагомисі угод про поділ Чорноморського флоту. У ході дискусії з'ясувалося, що сторони по-різному тлумачать 14-у статтю Дагомиської угоди.

Російська сторона розглядає Чорноморський флот у відриві від складу ВМФ колишнього СРСР і пропонує розділити його у такому співвідношенні: 60 відсотків — Росії, 40 відсотків — Україні. Українська сторона бачить ЧФ як частку колишнього флоту СРСР і заявляє про своє право на з'єднання ЧФ, дисльоковані в портах України, що значно менше частини флоту колишнього Союзу, на який Україна могла б претендувати з урахуванням свого вкладу в його будівництво.

Було акцентовано увагу російської делегації на тому, що база ЧФ, розташована в Україні, може бути використана Росією лише на договірній основі. Тому українські експерти запропонували приступити до розгляду питання щодо використання корабельного складу, не порушуючи проблеми базування і берегових частин флоту, розміщених в Україні.

Російська сторона, наполягаючи на поділі флоту з урахуванням всієї інфраструктури, не змогла дати документального обгрунтування своєї позиції. Пославшись на наявність проробок у Москві, вона відмовилася зробити хоча б перший крок до розгляду питання про поділ кораблів. У результаті роботи експертних груп не було досягнуто конкретних домовленостей.

ПОСТАНОВА ПРЕЗИДІЇ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Про надання Кабінету міністрів України права в 1992 році виступати гарантом щодо кредитів іноземних банків, фінансових та інших міжнародних організацій та про порядок застави під гарантії іноземним кредиторам

Приймаючи до уваги наполегливі побажання країн-кредиторів, щоб гарантом іноземних кредитів виступав Кабінет міністрів України разом з Національним банком України, а також виходячи з необхідності термінового отримання іноземних кредитів Україною, Президія Верховної Ради України **постановляє:**

1. Уповноважити Кабінет міністрів України виступати в 1992 році разом з Національним банком України гарантом перед іноземними банками, фінансовими та іншими міжнародними організаціями щодо кредитів, які вони нададуть суб'єктам зовнішньоекономічної діяльності України.

2. Гарантії іноземним кредиторам надаються Кабінетом міністрів України разом з Національним банком України лише по кредитах, що надаються суб'єктам зовнішньоекономічної діяльності згідно з укладеними міждержавними та міжурядовими угодами.

3. Платежі по гарантіях, що надані Кабінетом міністрів України разом з Національним банком України, забезпечуються коштами Державного валютного фонду та іншого державного майна.

4. Кабінету міністрів України разом з Фондом державного майна визначити перелік і вартість високоліквідного майна під заставу для надання гарантій іноземним кредиторам.

5. Фонду державного майна укласти угоду з Національним банком України щодо високоліквідного майна, яке передається під заставу і може виступати одним із джерел його повернення.

6. Кабінету міністрів України разом з Національним банком України до 1 вересня 1992 року подати в Верховну Раду України пропозиції про внесення відповідних змін і доповнень до законодавчих актів з метою надання права Кабінету міністрів України виступати гарантом щодо вказаних кредитів.

7. Постанова набирає чинності з дня її прийняття.

Голова Верховної Ради України І. ПЛЮЩ

м. Київ
15 липня 1992 року

УКРАЇНА ВИГРАЄ З ЧАСОМ, ЯКЩО НЕ ПРОГРАЄ САМА

Суб'єктивні думки спецкора

Понад тиждень минуло з того дня, як сесія парламенту Республіки Крим проголосила 9 липня цього року мораторій на проведення 2 серпня референдуму про визначення нового статусу автономного півострова. Кримські парламентарії до вересня пішли у відпустку, залишивши одних («Демократичний Крим», об'єднання «Крим з Україною», Всеукраїнський конгрес депутатів «За громадянський мир і злагоду» та К°) святкувати перемогу, інших (Республіканський рух Криму — РРК, більш відомий у російській транскрипції як РДК, та іже з ними) смакувати гіркоту поразки. Залишилася на півострові ще одна сила — кримські татари на чолі зі своїм меджлісом, але сила ця недостатня, щоб вагомо впливати на політику Криму й України.

Тож, на мій погляд, головне питання, що залишилося нез'ясованим після цієї сесії: а що в цій ситуації робити Україні, що одержала вона: перемогу чи перепочинок? На жаль, розвиток подій і політична обстановка в Криму свідчать на користь останнього: святкувати перемогу рано. Результат голосування 9 липня — це наслідок нетривкого альянсу політичних сил, який вони уклали між собою з різних міркувань і серед яких тільки зовсім незначна частина стоїть на твердих проукраїнських позиціях. Це досить анемічне й розрізнене власними політичними суперечками об'єднання «Крим з Україною». Решта, зокрема впливовий «ДемКрим», виступили за півострів у складі України, виходячи тільки з позиції нинішньої економічної недоцільності від'єднання.

Підтверджують мої слова події на сесії 9 липня. Поперше, сесія оголосила мораторій, але ніяк не визначила його термін і, що найголовніше, не пристала на більш-менш прогресивну пропозицію «ДемКриму» обумовити мораторій в постанові парламенту словами «для приведення Конституції і законів Республіки Крим у відповідність до Конституції і законів України». По-друге, зовсім не зібрала депутатських голосів постанова, що певною мірою схвалювала б український Закон про розмежування повноважень між органами держвлади Криму й України.

Таким чином, найкраще підбив підсумок сесії один з рядових членів РРК, який відверто сказав: «Тепер ми маємо кийок у боротьбі з Києвом». Іншими словами, мораторій без терміну — це ще не повне усунення можливості проведення референдуму і його в будь-який момент можна буде внести до порядку денного й сколихнути активність прихильників референдуму. Цієї ж точки зору додержується й «Крымская правда», яку, на мій погляд, цілком справедливо вважають рупором РРК. За 10 липня в газеті з'явилася красномовна стаття «Референдум будет тогда, когда сочтет нужным Верховный Совет». РРК був ще відвертіший: «Буде Київ душити нашу державність — у нас є референдум». До речі, РРК від ідеї референдуму не відмовився і не збирається відмовлятися, а мораторій на нього вважає неконституційним рішенням.

Вибити ж цей політичний кийок з рук РРК, як це не дивно, може, власне, тільки сама Україна. Бо спілкування з рядовими кримчанами і політиками засвідчило одне: політичні шторми на півострові відбуваються тільки нагорі. А знизу грунтом для референдумних настроїв є тільки елементарна побутова свідомість громадян, налякана двома факторами. Політичним: побоюванням насильницької українізації і «націоналізму бандерівців», яким лякає кримчан РРК. Економічним: помітним погіршенням економічної ситуації, що полягає в магазинних цінах, які значно вищі за середньоукраїнські. Цю обставину теж активно використовують антиукраїнські сили: мовляв: душить Україна.

Тож, щоб не втрачати Крим, Україні потрібно одночасно найелементарніше і найскладніше — заспокоїти кримчан. Не припуститися помилок і не дати їх використати на шкоду собі. У сфері політики — пропагувати Закон про розмежування повноважень, котрий дає Кримові такі права, яких не має в світі жодна автономія. І головне — суворо питати з усіх, хто провокує міжнаціональну ворожнечу. В економічній сфері: допомогти кримчанам розібратися, куди йдуть величезні кошти, що їх Київ дає Сімферополю, і стабілізувати таким чином ситуацію в магазинах. А далі свою справу зробить час, бо на півострові прості люди справді не хочуть конфронтації.

Володимир СКАЧКО, спеціальний кореспондент.

Фарс під назвою «Конгрес народів Криму»

17 липня у Сімферополі почався конгрес народів Криму. Ініціатором його проведення стало Російське товариство Криму, яке ставить собі за мету об'єднати всі народи півострова в один — російський.

Голова товариства Анатолій Лось неодноразово висловлювався, що, мовляв, впродовж тривалого часу спочатку в Російській імперії, а потім — в СРСР всі народи однієї шостої земної кулі фактично стали росіянами. «І якщо поки що мовчать лідери партій та рухів в інших регіонах колишнього СРСР, заявляє Лось, то ми цей об'єднавчий процес почнемо із Криму. Певен, що за нами підуть усі».

У зв'язку з проведенням конгресу народів Криму правління Сімферопольського товариства «Просвіта» виступило з заявою, в якій, зокрема, зазначається, що до роботи оргкомітету при підготовці даного конгресу «не були залучені представники національно-культурних товариств, наприклад, українського, кримськотатарського, караїмського, німецького та інших... Документи конгресу готувались вузьким колом осіб певної політичної орієнтації... Ці документи аж ніяк не можуть претендувати на те, щоб виражати інтереси всіх народів Криму».

Правління товариства «Просвіта» заявляє, що воно не братиме участі у фарсі під назвою «Конгрес народів Криму» і закликає представників інших національно-культурних товариств зробити те ж саме.

Олександр ПІЛАТ, власний кореспондент «Голосу України».

Всім, всім, всім!..

ВИ ПО ГРИБИ? ЗАТРИМАЙТЕСЬ...

Міністерство охорони здоров'я України вже повідомляло про трагічну ситуацію, що склалася в південно-східних областях України, жителі яких масово отруюються грибами.

За оперативними даними, на сьогодні постраждали близько 300 жителів Луганської, Донецької, Дніпропетровської, Запорізької та інших областей. 21 чоловік помер, серед них — 10 дітей.

Наближаються вихідні дні, і багато хто захоче провести їх у лісі. Звертаємось до усіх громадян України: будьте обережними і уважними при збиранні грибів. Серед них зустрічаються отруйні, а найнебезпечніший — бліда поганка, що маскується під печерицю, сироїжку, дощовика. Краще відмовтись від вживання грибів, ніж ризикувати своїм здоров'ям і навіть життям.

А. МОІСЕЄВА, перший заступник Головного державного санітарного лікаря України.

РОЗПОРЯДЖЕННЯ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Про заходи щодо організації виконання програм ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС

З метою забезпечення виконання у визначені строки завдань, передбачених програмами ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС:

1. Покласти на Міністерство інвестицій і будівництва України забезпечення організації виконання міністерствами, відомствами, обласними державними адміністраціями та будівельними організаціями завдань, пов'язаних із спорудженням усіх видів об'єктів в обсягах, встановлених програмами ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС, а також здійснення контролю за реалізацією цих завдань.

2. Визначити Представників Президента України в областях відповідальними за виконання програм ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС.

Президент України Л. КРАВЧУК.

м. Київ,
14 липня 1992 року

Бізнесменам — відчинені двері

17 липня перший заступник Голови Верховної Ради України В. В. Дурдинець прийняв директора Міжнародного інституту підготовки, досліджень і консалтингу університету Нью-Йорка Джозефа Розенберга і бізнесмена Крістофера Сюза. Обидва вони є представниками юридичної компанії «Шіа енд Гулд» з найбільших у США.

Під час розмови Василь Васильович ознайомив їх з основними напрямками діяльності Верховної Ради, розповів про політичну та економічну ситуацію в Україні. Відзначалось, зокрема, що Україна як незалежна держава веде активну, відкриту зовнішню політику, яка базується на нормах міжнародного права, хельсінкських та інших угодах. Серед пріоритетних питань внутрішньої політики — забезпечення національної злагоди, широких прав для людей усіх національностей, що живуть в Україні.

Гостей особливо цікавило, як вирішуються проблеми, пов'язані з здійсненням економічних реформ і переходом до ринкових відносин, забезпеченням належних умов для іноземних інвестицій. У цьому зв'язку було наголошено, що Україна будує свою національну економіку, створюючи для цього правову базу. До нас відчинені двері всім діловим людям, які хочуть вкласти свій капітал у розвиток нашої економіки на взаємовигідній основі.

Відбувся також обмін думками з конкретних питань, до яких проявляють інтерес американські бізнесмени.

Прес-центр Верховної Ради України

ЯК ЖИВУТЬ ДЕПУТАТИ

Легенди живучі. Здається, тільки вщухнуть балачки про казкове життя депутатів, як потім знову, з подачі якоїсь газети чи «живого свідка», спалахують з новою силою. Підливають час від часу масла у вогонь і незалежні московські видання. В принципі, нам немає ніякого діла до того, що робиться в Росії. І все ж хоча б для порівняння ми попросили нашого московського кореспондента дізнатися, як живуть і в яких умовах працюють тамтешні парламентарії.

«Білий дім»: ВІДОМОСТІ ЗАКРИТОГО ХАРАКТЕРУ

У дні роботи VI З'їзду народних депутатів Росії у пресі часто друкувалися повідомлення про те, в яку копійчину державному бюджетові обходиться цей захід. Дійсно, обладнані комп'ютерною технікою інформаційні зали, транспортні та інші витрати — все це невільно наводить на думку: російські законодавці ні в чому собі не відмовляють. А як ідуть справи на практиці?

Треба зазначити, що одержати відповідь на це запитання, — причому далеко неповну, — виявилося надзвичайно складно. У фінансово-господарському управлінні «Білого дому» за допуском до такої інформації мене направляли від одного керівника до іншого. Однак «добро» ніхто не давав. У Секретаріаті Верховної Ради заявили відкритим текстом — боїмося. Мовляв, про райське життя-буття наших депутатів і так ходять легенди, навіщо ганятися за «смаженими фактами»?

Але світ не без сміливих людей. Дати нам відомості відважився заступник Комісії з бюджету, планів, податків і цін Ради Республіки ВР Росії Е. Ведерніков. Але й він, щоправда у телефонній розмові, зазначив, що є відомості закритого характеру, яких у розмові торкатися не можна. За такої умови й погодився на коротку зустріч.

Прямо скажемо, що його кабінет обставлений зі смаком. У кімнаті площею близько 100 квадратних метрів — кольоровий телевізор «Рубін», журнальний столик з кількома важкими м'якими кріслами для гостей, факс, холодильник, стіл для ведення ділових нарад, книжкові шафи, нарешті — особистий стіл господаря з комп'ютером системи «АЗІ».

— Я без нього, як без рук, — пояснює Едуард Валентинович. — По-перше, ЕОМ працює у режимі «редактора». Мені, як і іншим законодавцям, не треба витрачати час на писання від руки численних документів. Крім того, в ЕОМ зібрано всю інформацію, яка може мені стати у нагоді у будь-який момент. Ось дивіться, — він натискає на одного клавіша, і по блакитному екранові дисплею пробігають сторінки густого тексту. — Це, наприклад, основні положення Нью-Йоркської фондової біржі. А ось один з останніх законів про податки, прийнятих нашим парламентом...

У Верховній Раді Росії 256 депутатів, і трохи менш як сто працюючих у ньому на постійній основі. Е. Ведерніков з жалем зазначає, що ще не кожен законодавець має такого електронного помічника: два роки тому комплект «АЗІ» коштував 65 тисяч карбованців, а за теперішньої інфляції в Росії про його ціну можна тільки здогадуватися.

А проте кожен другий парламентарій має ЕОМ, ними оснащені й близько 30 відсотків технічного персоналу, який обслуговує Верховну Раду.

У 1992 році на утримання парламенту планувалося витратити близько 240 мільйонів карбованців. Цю цифру підкоректували в бік збільшення, довели — до півтора мільярда. Адже ціни у республіці, незважаючи на клятвенні запевнення уряду, зросли не у 2—3 рази, а в 10, а коли й у 100 разів.

Розкласти по поличках видатковий кошторис ніхто не погодився, запевняючи, що зайвої копійки парламент собі не візьме.

— Ходять чутки, ніби «Білий дім» охороняє міцна армія з козаків, співробітників міністерства безпеки,— питаю співбесідника.

— Чого не знаю, того не знаю, — каже Едуард Валентинович. — Зрозуміло, так просто до нас не потрапиш — і документи перевірять, і перепустку треба спочатку виписати. Але інакше й не можна, адже ми маємо спокійно, без метушні працювати..

А для цього у перспективі хочемо «озброїтися» так, щоб не витрачати час на пусту біганину. Кожен депутат повинен мати надійний зв'язок з регіонами, закріплену автомашину. Добитися цього непросто, доводиться рахувати кожен карбованець.

З розпуском СРСР власність його Верховної Ради автоматично перейшла під юрисдикцію російського парламенту. Якщо вірити Е. Ведернікову, то це лише завдало їм нових клопотів. Одержали, скажімо, вони додатково й чималеньку кількість автомашин — точну цифру Едуард Валентинович не назвав. Але більшість їх несправна. А зарплату водіям плати, витрачаючи на амортизаційні відрахування.

— А яка зарплата у члена парламенту? — ставлю останнє запитання.

— Я заступник голови комісії. Мені її встановлено у 10 разів вищу за мінімальну зарплату по Росії.

Скільки одержують голови парламентських комісій і члени Президії ВР Росії, так і залишилося таємницею.

Володимир БАБЕНКО.
Москва.

Керівництво адміністрації Верховної Ради України, як тільки зайшла мова про життя-буття наших депутатів, жодних таємниць не мало. Будь ласка, ідіть у господарське управління, дивіться, що вас цікавить. Хочете — погортайте видатки-розкладки, хочете — походіть по кабінетах, починаючи з голови і заступників. ЕОМ! Треба було б їх мати, але за нинішніх цін... Не те що в депутатів — у багатьох голів постійних комісій їх катма. Автомашини! А ви бачили їх біля під'їздів Верховної Ради! Дві-три так звані розгінні, та в перших керівників, звичайно. Безперечно, є вони на балансі Верховної Ради, але користуються ними депутати тільки за нагальної потреби.

Я вирішив не наводити фінансові розкладки. Що користі від абстрактних цифр! Скажу тільки, що Україні депутати обходяться втричі менше, ніж Росії. Хай краще розкажуть про своє життя самі депутати. Тож і звернувся з цим проханням до обранців, котрі, як кажуть, трапилися під руку.

Іван МАКАР,
секретар постійної комісії

— Другий рік живу в готелі. Нині разом зі мною дві доньки й дружина: що то за сім'я, коли вдома немає батька? Дорого це обходиться державі. Ціна номера понад 150 карбованців на добу. Крім того, оскільки ми вважаємося у відрядженні, одержуємо 100 карбованців добових. Помножте 250 карбованців на 360 днів і побачите, в яку суму виливається перебування депутата в парламенті за рік. Отож вважаю за цілком правильне рішення адміністрації Верховної Ради надавати нам житло (у першу чергу тим, хто перебивається в готелі із сім'ями) на час перебування в Києві. Це і значно дешевше для держави, і почуваєшся нормальною людиною. Таку квартиру одержую і я.

Скільки маю на місяць? Трохи більше, як вісім тисяч. Голова комісії, член Президії Верховної Ради має 11090. Думаю, плата надто скромна. Недавно був у Франції, парламентарій там одержує трикратну заробітну плату висококваліфікованого робітника. У нас такий робітник має за місяць 10—12 тисяч, не кажучи про шахтарів. Ось і порівнюйте. А ще додайте, що робітник у нас працює вісім годин на добу, а ми, депутати, з восьмої ранку і до десятої вечора. А часто доводиться сидіти за проектами законів не тільки увечері, а й уночі. Отож ще раз перерахуйте. Взагалі, хвороба нашого суспільства в низькій оцінці інтелектуальної праці, чого, крім нашої країни, немає ніде. Якщо й надалі будемо отак шанувати інтелект, знання, інженерну думку, ніколи не дотягнемося до європейських країн.

— Кажуть, що машини купили собі поза чергою...

— Купив. За гроші, зароблені власними руками. І їжджу на бензині, за який сам сплачую. Не було б власної машини, канючив би державну у місцевих властей. Бо від Львова до Старосамбірського округу — неблизька дорога. Хіба не чесніше — замість дармової, державної машини (за яку, до речі, ви платите податки), їздити на власній? Я б узагалі вилучив персональні авто у всіх службових осіб і пересадив би їх на власні, адже й водіїв, крім усього іншого, вивільнили б. Та й що то за незалежний депутат був би, якби канючив у місцевих службових осіб автотранспорт?

Взагалі, даруйте на слові, не розумію мети тих, хто підігріває оцей нездоровий, обивательський інтерес до життя депутатів. Гадаю, і газети, і окремі партійні «діячі» прагнуть цим дискредитувати саму владу України, підспівують тим силам, які сподіваються на дестабілізацію в Україні.

І ще раз скажу, парламентарій має жити так, щоб ніде і ні від кого не залежати. Хіба ж секрет, що той, хто в сесійному залі приймає закони, часто іде до міністрів і просить у них щось для свого заводу чи села? Будь-який чиновник, і депутат також, мусять одержувати пропорційно до свого впливу у суспільстві. Інакше, будучи малозабезпеченими, вони залежатимуть від виконавчих структур, а там уже не далеко й до зрощення з корумпованими групами.

Нам вкрай потрібно якнайскоріше мати професіональний, значно менший, але нормально забезпечений парламент. Він і працюватиме ефективніше, і дешевше обходитиметься народові.

Олександр КОНДРЯКОВ,
Севастополь

— Недавно переїхав з готелю на вулицю Приріčну в Києві, де житиму до кінця терміну повноважень. Разом зі мною троє дітей і дружина. Коли мешкав у готелі, було дуже важко, незручно і дорого для держави. Фактично два роки жив без сім'ї. Порахував: за час роботи у Верховній Раді 185 разів літав додому і назад. Це десь п'ять екваторів на літаку. Порахуйте, скільки то коштує за нинішніх цін! А ще ж готель і добові.

Коли чую нарікання, що ми, мовляв, вихопили квартири, не розумію, кому вигідно, щоб депутати жили без сімей. Та й рахувати вже пора навчитися, що для держави вигідно, а що — ні.

Те саме і з зарплатою. З моїми заробітками ми маємо на кожного в сім'ї по 700 карбованців.

— Це менше від мінімальної зарплати.

— Якщо виходити з критеріїв постанови Кабінету міністрів про малозабезпечені сім'ї, то моя якраз підпадає під цю категорію. Коли читаю в деяких газетах про ті розкоші, в яких ми живемо, просто сміх розбирає. От, думаю, справді було б так. З'ясовується, ми маємо розкішні дачі, приватизували для себе землю, а в квартирах, що одержали, прекрасні меблі, не кажучи вже про посуд і золочені ложки та виделки.

— Подейкують, що депутати за символічну плату придбали не тільки меблі, а й не раз, як тепер кажуть, отоварювалися одягом?

— Меблі я привіз з дому. А одяг продавали лише двічі і за цінами, як для всіх. А де мені, скажіть, бігати час, щоб по магазинах бігати, коли засідання сесії закінчується о шостій вечора, а потім ще треба в комісії працювати?

Раніше я в школі працював. Нині вчителі більше за мене заробляють. І це добре. У цьому й сенс нашої роботи, щоб такі люди більше за нас одержували. Прикро лише, що дехто нам очі коле за те, в чому ми аж ніяк не винні. Треба говорити правду, те, що є насправді, і тоді жодних непорозумінь не буде.

Я не скаржуся на свою долю — сам її вибрав і цей хрест нестиму до кінця. Але нам потрібні довіра один до одного, чесні відносини, а не перебріхування пліток. Тільки відверті стосунки з виборцями додадуть сил у праці задля людей.

ЯК І ГОВОРИЛОСЯ НА ПОЧАТКУ, СПІВРОЗМОВНИКІВ Я НЕ ВИБИРАВ НАВМИСНЕ. СУДІТЬ САМІ, ЯК ЖИВУТЬ ТІ, ЗА КОГО ВИ ВІДДАЛИ ГОЛОСИ.

Анатолій КРАСЛЯНСЬКИЙ,
парламентський оглядач.

ЗАКОН У

ПРО ОБ'ЄДНАН

Право громадян на свободу об'єднання є невід'ємним правом людини, закріпленим Загальною декларацією прав людини, і гарантується Конституцією та законодавством України. Держава сприяє розвитку політичної та громадської активності, творчої ініціативи громадян і створює рівні умови для діяльності їх об'єднань.

I. Загальні положення

Стаття 1. Об'єднання громадян

Об'єднанням громадян є добровільне громадське формування, створене на основі єдності інтересів для спільної реалізації громадянами своїх прав і свобод.

Об'єднання громадян, незалежно від назви (рух, конгрес, асоціація, фонд, спілка тощо) відповідно до цього Закону визнається політичною партією або громадською організацією.

Дія цього Закону не поширюється на релігійні, кооперативні організації, об'єднання громадян, що мають основною метою одержання прибутків, комерційні фонди, органи місцевого та регіонального самоврядування (в тому числі ради і комітети мікрорайонів, будинкові, вуличні, квартальні, сільські, селищні комітети), органи громадської самодіяльності (народні дружини, товариські суди тощо), інші об'єднання громадян, порядок створення і діяльність яких визначаються відповідним законодавством.

Особливості правового регулювання діяльності профспілок визначаються Законом України про профспілки.

Стаття 2. Політична партія

Політичною партією є об'єднання громадян — прихильників певної загальнонаціональної програми суспільного розвитку, які мають головною метою участь у виробленні державної політики, формуванні органів влади, місцевого та регіонального самоврядування та представництво в їх складі.

Стаття 3. Громадська організація

Громадською організацією є об'єднання громадян для задоволення та захисту своїх законних соціальних, економічних, творчих, вікових, національно-культурних, спортивних та інших спільних інтересів.

Стаття 4. Обмеження на створення і діяльність об'єднань громадян

Не підлягають легалізації, а діяльність легалізованих об'єднань громадян забороняється у судовому порядку, коли їх метою є:

— зміна шляхом насильства конституційного ладу і в будь-якій протизаконній формі територіальної цілісності держави;

— підрив безпеки держави у формі ведення діяльності в користь іноземних держав;

— пропаганда війни, насильства чи жорстокості, фашизму та неофашизму;

— розпалювання національної та релігійної ворожнечі;

— створення незаконних воєнізованих формувань;

— обмеження загальновизнаних прав людини.

Забороняється створення і діяльність політичних партій, керівні органи чи структурні осередки яких знаходяться за межами України, а також будь-яких структурних осередків політичних партій в органах виконавчої та судової влади, у Збройних Силах, Національній Гвардії та Прикордонних військах, на державних підприємствах, в установах і організаціях, державних навчальних закладах.

Стаття 5. Законодавство про об'єднання громадян

Законодавство про об'єднання громадян складається з Конституції України, цього Закону та актів законодавства, прийнятих відповідно до нього.

II. Засади діяльності та статус об'єднань громадян

Стаття 6. Принципи створення та діяльності об'єднань громадян

Об'єднання громадян створюються і діють на основі добровільності, рівноправності їх членів (учасників), самоврядування, законності та гласності. Вони вільні у виборі напрямів своєї діяльності.

Обмеження діяльності об'єднань громадян може встановлюватись тільки Конституцією та законами України.

Всі основні питання діяльності об'єднань громадян повинні вирішуватись на зборах всіх членів або представників членів об'єднання.

Об'єднання громадян повинно регулярно обнародувати свої основні документи, склад керівництва, дані про джерела фінансування та витрати.

Стаття 7. Заборона обмеження прав і свобод громадян у зв'язку з їх належністю або неналежністю до об'єднань громадян

Ніхто не може бути примушений до вступу в будь-яке об'єднання громадян. Належність чи неналежність до об'єднання громадян не може бути підставою для обмеження прав і свобод або для надання державою будь-яких пільг і переваг.

Вимога про зазначення в офіційних документах на членство (участь) у тому чи іншому об'єднанні громадян не допускається, крім випадків, передбачених законами України.

Забороняється відмова у прийнятті або виключення з політичної партії особи в зв'язку з її статтю або національною належністю. Обмеження щодо перебування у політичних партіях окремих категорій громадян встановлюється Конституцією та законами України.

На працівників апарату об'єднань громадян поширюється законодавство про працю, соціальне забезпечення і соціальне страхування.

Стаття 8. Держава та об'єднання громадян

Держава забезпечує додержання прав і законних інтересів об'єднань громадян, легалізованих у порядку, передбаченому цим Законом.

Втручання державних органів та службових осіб у діяльність об'єднань громадян, так само як і втручання об'єднань громадян у діяльність державних органів, службових осіб та у діяльність інших об'єднань громадян не допускається, крім випадків, передбачених Законом.

Верховна Рада встановлює пільги щодо оподаткування доходів по окремих видах господарської, або іншої комерційної діяльності об'єднань громадян, створених ними установ та організацій, заснованих підприємств, максимальні розміри окремих та загальних річних пожертвувань на користь політичних партій, затверджує перелік всеукраїнських громадських організацій, яким держава надає матеріальну допомогу.

Стаття 9. Статус об'єднань громадян

Об'єднання громадян України утворюються і діють з всеукраїнським, місцевим та міжнародним статусом.

До всеукраїнських об'єднань громадян належать об'єднання, діяльність яких поширюється на територію всієї України і які мають місцеві осередки у більшості її областей.

До місцевих об'єднань належать об'єднання, діяльність яких поширюється на території відповідної адміністративно-територіальної одиниці або регіону. Територія діяльності самостійно визначається об'єднанням громадян.

Громадська організація є міжнародною, якщо її діяльність поширюється на територію України і хоча б однієї іншої держави.

Політичні партії в Україні утворюються і діють тільки з всеукраїнським статусом.

Стаття 10. Спілки об'єднань громадян

Об'єднання громадян мають право на добровільних засадах засновувати або вступати між собою в спілки (союзи, асоціації тощо), утворювати блоки та коаліції, укладати між собою угоди про співробітництво і взаємодопомогу.

Створення і легалізація спілок об'єднань громадян, порядок їх діяльності та ліквідації здійснюються відповідно до цього Закону.

III. Порядок створення та припинення діяльності об'єднань громадян

Стаття 11. Засновники об'єднань громадян

Політичні партії створюються за ініціативою громадян України, які досягли 18 років, не обмежені судом у дієздатності і не тримаються в місцях позбавлення волі.

Засновниками громадських організацій можуть бути громадяни України, громадяни інших держав, особи без громадянства, які досягли 18 років, а молодіжних та дитячих організацій — 15-річного віку.

Рішення про заснування об'єднань громадян приймаються установчим з'їздом (конференцією) або загальними зборами.

Засновниками спілок об'єднань громадян є об'єднання громадян.

Стаття 12. Членство в об'єднаннях громадян

Членами політичних партій можуть бути тільки громадяни України, які досягли 18-річного віку.

Членами громадських організацій, крім молодіжних та дитячих — особи, які досягли 14 років. Вік членів молодіжних та дитячих громадських організацій встановлюється їх статутами.

Громадські організації можуть не мати фіксованого індивідуального членства.

У діяльності громадських організацій у випадках, передбачених їх статутами, можуть брати участь колективні члени.

Стаття 13. Статут (положення) об'єднань громадян

Об'єднання громадян діє на основі статуту.

Статут об'єднання громадян повинен містити:

1) назву об'єднання громадян (відмінну від існуючих), її статус та юридичну адресу;

2) мету та завдання об'єднання громадян;

3) умови і порядок прийому в члени об'єднання громадян, вибуття з нього;

4) права і обов'язки членів (учасників) об'єднання;

5) порядок утворення і діяльності статутних органів об'єднання, місцевих осередків та їх повноваження;

6) джерела надходження і порядок використання коштів та іншого майна об'єднання, порядок звітності, контролю, здійснення господарської та іншої комерційної діяльності, необхідної для виконання статутних завдань;

7) порядок внесення змін і доповнень до статуту об'єднання;

8) порядок припинення діяльності об'єднання і вирішення майнових питань, пов'язаних з його ліквідацією.

У статуті можуть бути передбачені інші положення, що стосуються особливостей створення і діяльності об'єднання громадян.

Статут об'єднання громадян не повинен суперечити законодавству України.

Стаття 14. Легалізація об'єднань громадян

Легалізація (офіційне визнання) об'єднань громадян здійснюється шляхом їх реєстрації або повідомлення про заснування.

У випадку реєстрації об'єднання громадян набуває статус юридичної особи.

Політичні партії та міжнародні громадські організації підлягають обов'язковій реєстрації Міністерством юстиції України.

Легалізація громадської організації здійснюється відповідно Міністерством юстиції України, місцевими органами державної виконавчої влади, виконавчими комітетами сільських, селищних, міських Рад народних депутатів.

У випадку, коли діяльність місцевої громадської організації поширюється на територію двох і більше адміністративно - територіальних одиниць, її легалізація здійснюється органом, на територію якого поширюється вся діяльність громадської організації.

Місцевими органами державної виконавчої влади, виконавчим комітетом сільської, селищної, міської Ради народних депутатів реєструються в обов'язковому порядку місцеві осередки зареєстрованих всеукраїнських та міжнародних об'єднань громадян, якщо така реєстрація передбачена статутними документами цих об'єднань.

Стаття 15. Реєстрація об'єднань громадян

Для реєстрації об'єднання громадян її засновники подають заяву. Заява про реєстрацію політичної партії повинна бути підтримана підписами не менш як однієї тисячі громадян України, які мають виборче право.

До заяви додається статут (положення), протокол установчого з'їзду (конференції) або загальних зборів, відомості про склад керівництва центральних статутних органів, дані про місцеві осередки, документи про сплату реєстраційного збору. Політичні партії подають також свої програмні документи.

Заява про реєстрацію розглядається в двомісячний строк з дня надходження документів. У необхідних випадках орган, який здійснює реєстрацію, проводить перевірку відомостей, зазначених у поданих документах. Рішення про реєстрацію або відмову в ній заявнику повідомляється письмово в 10-денний строк.

При розгляді питання про реєстрацію можуть бути присутніми представники об'єднання громадян.

Про зміни, що сталися в статутних документах, об'єднання громадян повідомляє в 5-денний строк в реєструючий орган.

Перереєстрація об'єднання громадян здійснюється відповідно до цього Закону.

Органи, ц
реєстрацію об
дян, ведуть р
нань.

Розмір реє
ру встановлю
Міністрів Укр

Стаття 16.
страції

У реєстра
громадян мо
лено, якщо й
кументи, або
ти, подані
об'єднання,
нодавств

Рішення
єстрації пови
стави такої
шення може
у судовому п

Стаття 17
про заснуван

Громадськ
спілки можу
своє заснува
сьмового пов
відно Мініст
України, міс
державної в
виконавчим
ких, селищ
народних

Стаття 18
єднання гро

Об'єднанн
жуть викор
ну символік

Симво
мадян зат
повідно до і

Символіка
тій не пови
державі чи
ли.

Символік
мадян під
реєстрації у
значається
рів України

Стаття 1
яльності об
дян

Припи
об'єднання
бути прове
го реоргані
ції (саморо
вого розпус

Реоргані
громадян з
відно до й
рація ново
нання здій
ку, встанов
ном.

ПОСТАНОВА ВЕРХОВНОЇ
ПРО ПОРЯДОК ВВЕДЕННЯ В ДІ
«ПРО ОБ'ЄДНАННЯ ГР

Верховна Рада України **постановляє:**

1. Ввести в дію Закон України «Про об'єднання громадян» з дня його опублікування.

2. До приведення законодавства у відповідність з Законом України «Про об'єднання громадян» застосовуються чинні акти в частині, що не суперечить цьому Закону.

3. Провести до 1 січня 1993 року легалізацію відповідно до цього Закону всіх заснованих об'єднань громадян без стягнення плати за перереєстрацію. Дія цього пункту не поширюється на профспілкові громадські організації.

4. Доручити комісіям Верховної Ради України з питань законодавства і законності, у правах людини, з питань гласності і засобів масової інформації до 1 вересня 1992 року внести на розгляд Верховної Ради України пропозиції щодо максимальних розмірів пожертвувань на користь політичних партій.

5. Президенту України привести видані ним правові акти у ві
Законом.

6. Кабі
раїни:

— підго
розгляд В
раїни про
доповнен
давчих ак
пливають
«Про об'
та про
порушенн

— при
ду Украї
Законом
нання гро

— забе

ЗАКОН УКРАЇНИ

РО ОБ'ЄДНАННЯ ГРОМАДЯН

...жуть брати участь колективні члени.

Стаття 13. Статут (положення) об'єднань громадян

Об'єднання громадян діє на основі статуту.

Статут об'єднання громадян повинен містити:

1) назву об'єднання громадян (відмінну від існуючих), її статус та юридичну адресу;

2) мету та завдання об'єднання громадян;

3) умови і порядок прийому в члени об'єднання громадян, вибуття з нього;

4) права і обов'язки членів (учасників) об'єднання;

5) порядок утворення і діяльності статутних органів об'єднання, місцевих осередків та їх повноваження;

6) джерела надходження і порядок використання коштів та іншого майна об'єднання, порядок звітності, контролю, здійснення господарської та іншої комерційної діяльності, необхідної для виконання статутних завдань;

7) порядок внесення змін і доповнень до статуту об'єднання;

8) порядок припинення діяльності об'єднання і вирішення майнових питань, пов'язаних з його ліквідацією.

У статуті можуть бути передбачені інші положення, що стосуються особливостей створення і діяльності об'єднання громадян.

Статут об'єднання громадян не повинен суперечити законодавству України.

Стаття 14. Легалізація об'єднань громадян

Легалізація (офіційне визнання) об'єднань громадян здійснюється шляхом їх реєстрації або повідомлення про заснування.

У випадку реєстрації об'єднання громадян набуває статус юридичної особи.

Політичні партії та міжнародні громадські організації підлягають обов'язковій реєстрації Міністерством юстиції України.

Легалізація громадської організації здійснюється відповідно Міністерством юстиції України, місцевими органами державної виконавчої влади, виконавчими комітетами сільських, селищних, міських Рад народних депутатів.

У випадку, коли діяльність місцевої громадської організації поширюється на територію двох і більше адміністративно - територіальних одиниць, її легалізація здійснюється органом, на територію якого поширюється вся діяльність громадської організації.

Місцевими органами державної виконавчої влади, виконавчим комітетом сільської, селищної, міської Ради народних депутатів реєструються в обов'язковому порядку місцеві осередки зареєстрованих всеукраїнських та міжнародних об'єднань громадян, якщо така реєстрація передбачена статутними документами цих об'єднань.

Стаття 15. Реєстрація об'єднань громадян

Для реєстрації об'єднання громадян її засновники подають заяву. Заява про реєстрацію політичної партії повинна бути підтримана підписами не менш як однієї тисячі громадян України, які мають виборче право.

До заяви додається статут (положення), протокол установчого з'їзду (конференції) або загальних зборів, відомості про склад керівництва центральних статутних органів, дані про місцеві осередки, документи про сплату реєстраційного збору. Політичні партії подають також свої програмні документи.

Заява про реєстрацію розглядається в двомісячний строк з дня надходження документів. У необхідних випадках орган, який здійснює реєстрацію, проводить перевірку відомостей, зазначених у поданих документах. Рішення про реєстрацію або відмову в ній заявнику повідомляється письмово в 10-денний строк.

При розгляді питання про реєстрацію можуть бути присутніми представники об'єднання громадян.

Про зміни, що сталися в статутних документах, об'єднання громадян повідомляє в 5-денний строк в реєструючий орган.

Перереєстрація об'єднання громадян здійснюється відповідно до цього Закону.

Органи, що здійснюють реєстрацію об'єднань громадян, ведуть реєстр цих об'єднань.

Розмір реєстраційного збору встановлюється Кабінетом Міністрів України.

Стаття 16. Відмова у реєстрації

У реєстрації об'єднанню громадян може бути відмовлено, якщо його статутні документи, або інші документи, подані для реєстрації об'єднання, суперечать законодавству України.

Рішення про відмову у реєстрації повинно містити підстави такої відмови. Це рішення може бути оскаржено у судовому порядку.

Стаття 17. Повідомлення про заснування

Громадські організації, їх спілки можуть легалізувати своє заснування шляхом письмового повідомлення відповідно Міністерству юстиції України, місцевим органам державної виконавчої влади, виконавчим комітетам сільських, селищних, міських Рад народних депутатів.

Стаття 18. Символіка об'єднання громадян

Об'єднання громадян можуть використовувати власну символіку.

Символіка об'єднання громадян затверджується відповідно до його статуту.

Символіка політичних партій не повинна відтворювати державні чи релігійні символи.

Символіка об'єднання громадян підлягає державній реєстрації у порядку, що визначається Кабінетом Міністрів України.

Стаття 19. Припинення діяльності об'єднання громадян

Припинення діяльності об'єднання громадян може бути проведено шляхом його реорганізації або ліквідації (саморозпуску, примусового розпуску).

Реорганізація об'єднання громадян здійснюється відповідно до його статуту. Реєстрація новоутвореного об'єднання здійснюється у порядку, встановленому цим Законом.

Ліквідація об'єднання громадян здійснюється на підставі статуту або рішення суду.

IV. Права об'єднань громадян, господарська та інша комерційна діяльність

Стаття 20. Права зареєстрованих об'єднань громадян

Для здійснення цілей і завдань, визначених у статутних документах, зареєстровані об'єднання громадян користуються правом:

— виступати учасником цивільно-правових відносин, набувати майнові і немайнові права;

— представляти і захищати свої законні інтереси та законні інтереси своїх членів (учасників) у державних та громадських органах;

— брати участь у політичній діяльності, проводити масові заходи (збори, мітинги, демонстрації тощо);

— ідейно, організаційно та матеріально підтримувати інші об'єднання громадян, надавати допомогу в їх створенні;

— створювати установи та організації;

— одержувати від органів державної влади і управління та органів місцевого самоврядування інформацію, необхідну для реалізації своїх цілей і завдань;

— вносити пропозиції до органів влади і управління;

— розповсюджувати інформацію і пропагувати свої ідеї та цілі;

— засновувати засоби масової інформації.

Громадські організації мають право засновувати підприємства, необхідні для виконання статутних цілей.

У порядку, передбаченому законодавством, політичні партії також мають право:

— приймати участь у виробленні державної політики;

— брати участь у формуванні органів влади, представництва в їх складі;

— доступу під час виборчої кампанії до державних засобів масової інформації.

Об'єднання громадян користуються іншими правами, передбаченими законами України.

Стаття 21. Власність об'єднань громадян

Об'єднання громадян може мати у власності кошти та інше майно, необхідне для здійснення його статутної діяльності.

Об'єднання громадян набуває право власності на кошти та інше майно, передане йому засновниками, членами (учасниками) або державою, набуте від вступних та членських внесків, пожертвуване громадянами, підприємствами, установами та організаціями, а також на майно, придбане за рахунок власних коштів чи на інших підставах, не заборонених законом.

Політичні партії також мають право на майно, придбане від продажу суспільно-політичної літератури, інших агітаційно - пропагандистських матеріалів, виробів з власною символікою, проведення фестивалів, свят, виставок, лекцій, інших політичних заходів.

Громадські організації також мають право на майно та кошти, придбані в результаті господарської та іншої комерційної діяльності створених ними госпрозрахункових установ та організацій, заснованих підприємств.

Стаття 22. Обмеження щодо одержання коштів та іншого майна політичними партіями, їх установами та організаціями

Політичним партіям, їх установам та організаціям забороняється прямо або опосередковано одержувати кошти та інше майно від:

— іноземних держав та організацій, міжнародних організацій, іноземних громадян та осіб без громадянства;

— державних органів, державних підприємств, установ та організацій, крім випадків, передбачених законами України;

— підприємств, створених на основі змішаної форми власності, якщо участь держави або іноземного учасника в них перевищує 20 відсотків;

— нелегалізованих об'єднань громадян;

— анонімних пожертвувачів.

Політичні партії не мають права одержувати доходи від акцій та інших цінних паперів, їм забороняється мати рахунки в іноземних банках та зберігати в них коштовності.

Політичні партії зобов'язані щороку публікувати свої бюджети для загального відома.

Стаття 23. Здійснення права власності

Право власності об'єднань громадян реалізують їх вищі статутні органи управління (загальні збори, конференції, з'їзди тощо) в порядку, передбаченому законодавством України та статутними документами.

ПОСТАНОВА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

ПРО ПОРЯДОК ВВЕДЕННЯ В ДІЮ ЗАКОНУ УКРАЇНИ «ПРО ОБ'ЄДНАННЯ ГРОМАДЯН»

Верховна Рада України **постановляє:**

1. Ввести в дію Закон України «Про об'єднання громадян» з дня його опублікування.

2. До приведення законодавства у відповідність з Законом України «Про об'єднання громадян» застосовуються чинні акти в частині, що не суперечить цьому Закону.

3. Провести до 1 січня 1993 року легалізацію відповідно до цього Закону всіх заснованих об'єднань громадян без стягнення плати за перереєстрацію. Дія цього пункту не поширюється на профспілкові громадські організації.

4. Доручити комісіям Верховної Ради України з питань законодавства і законності, у правах людини, з питань гласності і засобів масової інформації до 1 вересня 1992 року внести на розгляд Верховної Ради України пропозиції щодо максимальних розмірів пожертвувань на користь політичних партій.

5. Президенту України привести видані ним правові акти у відповідність з цим Законом.

6. Кабінету Міністрів України:

— підготувати і подати на розгляд Верховної Ради України пропозиції про зміни і доповнення чинних законодавчих актів України, що випливають із Закону України «Про об'єднання громадян» та про відповідальність за порушення цього Закону;

— привести рішення Уряду України у відповідність із Законом України «Про об'єднання громадян»;

— забезпечити перегляд і скасування міністерствами і відомствами України їх нормативних актів, що суперечать вказаному Закону;

— затвердити положення про порядок легалізації об'єднань громадян, реєстрації символіки об'єднань громадян, реєстрації філіалів громадських об'єднань іноземних держав, визначити порядок справляння і розміри зборів за реєстрацію.

Голова Верховної Ради України
І. ПЛЮЩ.

м. Київ
16 червня 1992 року.

ГОЛОС України

РАЇНИ

НЯ ГРОМАДЯН

здійснюють
дань грома-
р цих об'єд-

ційного збо-
я Кабінетом
і.

мова у реє-

об'єднанню
ути відмов.
статутні до-
ші докумен-
реєстрації
ечать зако-
и.

дмову у ре-
мстити під-
ови. Це рі-
оскаржено
ку.

відомлення

анізації, їх
егалізувати
шляхом пи-
нні відпо-
у юстиції
органам
вчої влади,
етам сільсь-
Рад
в

волікa об'-

мадян мо-
вати влас.

гро-
від-
атуту.

тичних пар-
дтворювати
йні симво-

дання гро-
державній
ку, що ви-
ом Мініст.

пинення ді-
я грома-

ності
адян може
шляхом йо-
бо ліквіда-
, примусо-

об'єднання
ться відпо-
уту. Реєст-
ого об'єд-
я у поряд-
цим Зако-

Ліквідація об'єднання громадян здійснюється на підставі статуту або рішення суду.

IV. Права об'єднань громадян, господарська та інша комерційна діяльність

Стаття 20. Права зареєстрованих об'єднань громадян

Для здійснення цілей і завдань, визначених у статутних документах, зареєстровані об'єднання громадян користуються правом:

— виступати учасником цивільно-правових відносин, набувати майнові і немайнові права;

— представляти і захищати свої законні інтереси та законні інтереси своїх членів (учасників) у державних та громадських органах;

— брати участь у політичній діяльності, проводити масові заходи (збори, мітинги, демонстрації тощо);

— ідейно, організаційно та матеріально підтримувати інші об'єднання громадян, надавати допомогу в їх створенні;

— створювати установи та організації;

— одержувати від органів державної влади і управління та органів місцевого самоврядування інформацію, необхідну для реалізації своїх цілей і завдань;

— вносити пропозиції до органів влади і управління;

— розповсюджувати інформацію і пропагувати свої ідеї та цілі;

— засновувати засоби масової інформації.

Громадські організації мають право засновувати підприємства, необхідні для виконання статутних цілей.

У порядку, передбаченому законодавством, політичні партії також мають право:

— приймати участь у виробленні державної політики;

— брати участь у формуванні органів влади, представництва в їх складі;

— доступу під час виборчої кампанії до державних засобів масової інформації.

Об'єднання громадян користуються іншими правами, передбаченими законами України.

Стаття 21. Власність об'єднань громадян

Об'єднання громадян може мати у власності кошти та інше майно, необхідне для здійснення його статутної діяльності.

Об'єднання громадян набуває право власності на кошти та інше майно, передане йому засновниками, членами (учасниками) або державою, набуте від вступних та членських внесків, пожертвуване громадянами, підприємствами, установами та організаціями, а також на майно, придбане за рахунок власних коштів чи на інших підставах, не заборонених законом.

Політичні партії також мають право на майно, придбане від продажу суспільно-політичної літератури, інших агітаційно - пропагандистських матеріалів, виробів з власною символікою, проведення фестивалів, свят, виставок, лекцій, інших політичних заходів.

Громадські організації також мають право на майно та кошти, придбані в результаті господарської та іншої комерційної діяльності створених ними госпрозрахункових установ та організацій, заснованих підприємств.

Стаття 22. Обмеження щодо одержання коштів та іншого майна політичними партіями, їх установами та організаціями

Політичним партіям, їх установам та організаціям забороняється прямо або опосередковано одержувати кошти та інше майно від:

— іноземних держав та організацій, міжнародних організацій, іноземних громадян та осіб без громадянства;

— державних органів, державних підприємств, установ та організацій, крім випадків, передбачених законами України;

— підприємств, створених на основі змішаної форми власності, якщо участь держави або іноземного учасника в них перевищує 20 відсотків;

— нелегалізованих об'єднань громадян;

— анонімних пожертвувачів.

Політичні партії не мають права одержувати доходи від акцій та інших цінних паперів, їм забороняється мати рахунки в іноземних банках та зберігати в них коштовності.

Політичні партії зобов'язані щороку публікувати свої бюджети для загального відома.

Стаття 23. Здійснення права власності

Право власності об'єднань громадян реалізують їх вищі статутні органи управління (загальні збори, конференції, з'їзди тощо) в порядку, передбаченому законодавством України та статутними документами.

Окремі функції по господарському управлінню майном може бути покладено вищими статутними органами управління на створювані ними органи, місцеві осередки або передано спілкам об'єднань громадян.

Стаття 24. Господарська та інша комерційна діяльність

З метою виконання статутних завдань і цілей зареєстровані об'єднання громадян можуть здійснювати необхідну господарську та іншу комерційну діяльність шляхом створення госпрозрахункових установ і організацій із статусом юридичної особи, заснування підприємств, в порядку встановленому законодавством.

Політичні партії, створювані ними установи і організації не мають права засновувати підприємства, крім засобів масової інформації, та займатись господарською та іншою комерційною діяльністю за винятком продажу суспільно-політичної літератури, інших пропагандистсько-агітаційних матеріалів, виробів із власною символікою, проведення фестивалів, свят, виставок, лекцій інших суспільно-політичних заходів.

Об'єднання громадян, створені ними установи та організації зобов'язані вести оперативний та бухгалтерський облік, статистичну звітність, зареєструватись в органах державної податкової інспекції та вносити до бюджету платежі у порядку і розмірах, передбачених законодавством.

V. Нагляд та контроль за діяльністю об'єднань громадян. Відповідальність за порушення законодавства

Стаття 25. Державний нагляд та контроль за діяльністю об'єднань громадян

Державний контроль за діяльністю об'єднань громадян здійснюється державними органами у порядку, передбаченому законодавством України.

Органи, що проводять легалізацію об'єднань громадян, здійснюють контроль за додержанням ними положень статуту. Представники цих органів мають право бути присутніми на заходах, що проводяться об'єднаннями громадян, вимагати необхідні документи, одержувати пояснення.

Нагляд за виконанням та додержанням законності об'єднаннями громадян здійснюють органи прокуратури.

Контроль за джерелами та розмірами надходжень, сплатою податків об'єднаннями громадян здійснюють відповідно фінансові органи та органи державної податкової інспекції.

Стаття 26. Порядок здійснення фінансового контролю

Об'єднання громадян у встановленому порядку подають фінансовим органам декларації про свої доходи та витрати.

Щорічно на підставі фінансових декларацій у газеті «Голос України» публікуються списки осіб, пожертвування яких на користь політичних партій перевищують розмір, що визначається Верховною Радою України.

Спеціальна комісія Верховної Ради України, до складу якої входять депутати — представники усіх представлених у парламенті політичних партій, розглядає їх фінансову діяльність за рік і доповідає свої висновки на пленарному засіданні Верховної Ради України.

У разі порушень фінансової дисципліни політична партія несе відповідальність згідно з законодавством. Незаконні надходження вилучаються у безспірному порядку і зараховуються в державний бюджет.

Стаття 27. Відповідальність за порушення законодавства

Посадові особи легалізуючих органів об'єднань громадян та громадяни за порушення законодавства про об'єднання громадян несуть дисциплінарну, цивільно-правову, адміністративну або кримінальну відповідальність.

Об'єднання громадян несуть відповідальність, передбачену цим Законом та іншими законодавчими актами України.

Стаття 28. Види стягнення

За порушення законодавства до об'єднання громадян можуть бути застосовані такі стягнення:

— попередження;

— штраф;

— тимчасова заборона (зупинення) окремих видів діяльності;

— тимчасова заборона (зупинення) діяльності;

— примусовий розпуск (ліквідація).

Стаття 29. Попередження

При вчиненні об'єднанням громадян правопорушення, яке не тягне обов'язкового застосування іншого виду стягнення, передбаченого цим Законом, відповідний легалізуючий орган виносить письмове попередження.

Стаття 30. Штраф

В разі грубого або систематичного вчинення правопорушень, за поданням легалізуючого органу або прокурора на об'єднання громадян може бути накладено штраф в судовому порядку.

Стаття 31. Тимчасова заборона (зупинення) окремих видів або всієї діяльності об'єднання громадян

З метою припинення незаконної діяльності об'єднання громадян за поданням легалізуючого органу або прокурора суд може тимчасово заборонити окремі види діяльності або тимчасово заборонити діяльність об'єднання громадян на строк до 3-х місяців.

Тимчасова заборона окремих видів діяльності об'єднання громадян може здійснюватись шляхом встановлення заборони на проведення масових заходів (зборів, мітингів, демонстрацій тощо), здійснення видавничої діяльності, проведення банківських операцій, операцій з матеріальними цінностями тощо.

За поданням органу, що звертався до суду про тимчасову заборону окремих видів або всієї діяльності об'єднання громадян, суд може продовжити цей термін. При цьому загальний термін тимчасової заборони не повинен перевищувати шість місяців.

При усуненні причин, що стали підставою для тимчасової заборони, за клопотанням об'єднання громадян, його діяльність може бути відновлена судом в повному обсязі.

Стаття 32. Примусовий розпуск (ліквідація) об'єднання громадян

За поданням легалізуючого органу або прокурора рішенням суду об'єднання громадян примусово розпускається (ліквідується) у випадках:

1. Вчинення дій, передбачених в статті 4 цього Закону.

2. Систематичного або грубого порушення вимог статті 22 цього Закону.

3. Продовження протиправної діяльності після накладення стягнень, передбачених цим Законом.

4. Зменшення кількості членів політичної партії до числа, коли вона не визнається як така.

Рішення про примусовий розпуск всеукраїнських та міжнародних об'єднань громадян на території України приймається Конституційним Судом України.

VI. Міжнародні зв'язки об'єднань громадян. Міжнародні об'єднання громадян

Стаття 33. Міжнародні зв'язки об'єднань громадян

Громадські організації, їх спілки відповідно до своїх статутів можуть засновувати або вступати в міжнародні громадські (неурядові) організації, утворювати міжнародні спілки об'єднань громадян, підтримувати прямі міжнародні контакти і зв'язки, укладати відповідні угоди, а також брати участь у здійсненні заходів, що не суперечать міжнародним зобов'язанням України.

Політичні партії мають право засновувати або вступати в міжнародні спілки, статутами яких передбачено створення лише консультативних або координуючих центральних органів.

Стаття 34. Міжнародні громадські організації. Філіали іноземних громадських організацій.

Міжнародні громадські організації, філіали, відділення, представництва, інші структурні осередки громадських (неурядових) організацій іноземних держав на території України діють відповідно до цього Закону, інших законодавчих актів України.

Легалізована громадська організація, що виступила засновником, стала членом міжнародної організації або іншим шляхом поширила свою діяльність на територію іноземної держави, зобов'язана в місячний строк подати необхідні документи для перереєстрації в Міністерстві юстиції України як міжнародна.

Порядок реєстрації філіалів та інших структурних осередків громадських організацій іноземних держав встановлюється Кабінетом Міністрів України.

Президент України
Л. КРАВЧУК

м. Київ
16 червня 1992 року

ДИ УКРАЇНИ
АКОНУ УКРАЇНИ
АДЯН»

ть з цим
істрів Ук-

подати на
Ради Ук-
про зміни і
х законо-
ни, що ви-
у України
громадян»
льність за
Закону;

іення Уря-
відність із
«Про об'єд-

перегляд і

скасування міністерствами і відомствами України їх нормативних актів, що суперечать вказаному Закону;

— затвердити положення про порядок легалізації об'єднань громадян, реєстрації символіки об'єднань громадян, реєстрації філіалів громадських об'єднань іноземних держав, визначити порядок справляння і розміри зборів за реєстрацію.

Голова Верховної Ради України
І. ПЛЮЩ.

м. Київ
16 червня 1992 року.

ЧИ ВИЙДЕ В УКРАЇНСЬКИЙ СТЕП УКРАЇНСЬКИЙ ТРАКТОР?

● *Ситуація на підприємствах сільгоспмашинобудування — гірше нікуди.*

● *Селянські колективні господарства, фермери хочуть мати невеличкі трактори потужністю від 30—40 до 100 кінських сил.*

● *Український степ розорюватиме чужоземний трактор?.. Невже ми не здатні зробити машину самі?*

Майже рік тому ще Голова Верховної Ради України Л. Кравчук, побувавши на ХТЗ, висловив думку, що, мовляв, непогано було б створити програму «Український трактор».

Україна повинна стати тракторобудівною державою. Основна матеріальна база вже створена. Чого не вистачає, що не вміємо самі добре робити — закуповувати за кордоном, що можна — виготовляти на своїх підприємствах. Український трактор повинен зайняти гідне місце на світовому ринку.

Підприємцям, ясна річ, пропозиція майбутнього Президента припала до душі. Але ось минув майже рік, а її реалізація далі паперів не просунулася ні на крок. Правда, за цей час створено асоціацію «Укртрактор»... аж із чотирьох харківських підприємств.

Підприємства готові перейти від слів до діла, якщо уряд і парламент мають намір всерйоз зайнятися проблемами галузі. Аргументи більш ніж вагомі: зупиниться сільськогосподарське машинобудування — зупиниться село.

На що розраховують директори заводів? Перш за все на пільгові кредити, рентабельність, або хоч її збільшення, оскільки у багатьох суміжників українських підприємств таких обмежень немає.

Чи будуть вжиті такі заходи і чи дадуть вони позитивні результати — покаже час, але сьогодні ситуація на підприємствах галузі, якщо відверто, гірше нікуди. Харківський тракторний, наприклад, 60 відсотків комплектувальних одержує з колишніх республік Союзу, переважно з Росії. Тільки прямих постачальників завод має не менш як сімсот. З половиною із них відносини, м'яко кажучи, напружені. На Південному машинобудівному заводі Дніпропетровська становище ще гірше. Там понад 70 відсотків комплектувальних надходить з поза меж України, з підприємств військово-промислового комплексу.

— Ми готові хоч сьогодні відмовитися від багатьох невигідних партнерів, — розповів директор ХТЗ В. Біблик, — але де шукати інших, кращих? І якщо наш основний конвеєр ще не зупинився, то, повірте, зусиль на це затрачено немало.

Проте тракторобудівним заводам ще можна позаздрить. Їх продукцію з горем пополам ще купують. На інших же готовою продукцією двори завалені, а селяни розмірковують: нехай, нікуди буде складати — знизять ціни. Але куди вже знижувати, нарікають директори, коли й конкурентоспроможна продукція на третину дешевша від зарубіжних аналогів.

Тенденція в розвитку сільського господарства України, та й багатьох інших регіонів колишнього СРСР, така, що потреба в потужних тракторах типу Т-150 незабаром різко зменшиться. Селянські колективні господарства, фермери вже сьогодні хочуть мати невеликі економічні трактори потужністю від 30—40 до 100 кінських сил, не більше. Створивши своєчасно такі машини, ми могли б панувати на ринку тракторів. Багато з того, про що мріють нові господарі села, вже втілено в метал, багато машин існує в конструкторських задумах.

Але для того, щоб програма «Український трактор» не залишалася лише нашою мрією, український уряд, вважають спеціалісти, повинен оточити підприємства сільгоспмашу державною турботою, всіляко сприяти переоснащенню застарілого виробництва, фінансувати нові розробки. Вільних коштів для цієї програми підприємства не мають, є в них лише фінансова картотека та мільйонні борги...

Трактор, відомо, залізний. А якість прокату металургійних заводів України не придатна для машинобудування. І розраховувати сьогодні на довгострокове постачання металу з Росії не доводиться. Вихід — споруджувати у себе вдома сучасне металургійне виробництво, налагоджувати на українських підприємствах випуск комплектувальних, коли купувати їх сьогодні «за кордоном» ні за що.

Якщо ще один рік мине в словесних баталіях, програму можна буде успішно поховати. Ринок не потерпить порожнечі, трактори зроблять інші. Тільки соромно й погано нам буде, коли українські степи розорюватимуть чужоземні трактори.

...А так хочеться стати якщо і не Японією, то принаймні такою країною, про яку в Японії знають і поважають, як гідного конкурента.

Микола КОСИЙ,
власний кореспондент «Голосу України».
Харків.

ВІДШКОДУВАННЯ ВИТРАТ НА ПОХОВАННЯ

Кабінет Міністрів України відповідним рішенням установив, що членам сім'ї померлих громадян похилого віку (чоловіків — 60, а жінок — 55 років) або особам, які здійснюють поховання цих громадян, відшкодовуються витрати, пов'язані з похованням, у розмірі двомісячної пенсії померлого, але не менше п'ятикратного розміру мінімальної заробітної плати.

Відшкодування зазначених витрат здійснюється органами, які виплачували пенсію померлим.

Доручено також Раді Міністрів Республіки Крим та обласним, Київській і Севастопольській міським державним адміністраціям визначити порядок забезпечення вчасного продажу населенню продовольчих і непродовольчих товарів, необхідних для виконання ритуальних обрядів.

Селянський щоденник

СКРОМНА ЧАРІВНІСТЬ ШВАЛЮКА

Останнім часом часто чую виправдання: коли розвалена економіка, неможливі успіхи в окремому регіоні. Наслухався я таких стололюбителів на переджнивній нараді, яку проводили керівники обласної адміністрації. Один з лідерів агропрому «викопав» доповідь, мабуть, з брежневських часів. Інший на запитання, де взяти акумулятори до комбайнів, радить заводити двигуни на штиб літаків — електрозварками.

Не втримався представник Президента у Старокостянтинівському районі Дмитро Швалюк, на півслові обірвав промовця:

— Я привіз з Болгарії півтори тисячі акумуляторів. Їх вистачить для всієї області — приїжджайте.

Їхати до Швалюка годилося б не тільки за акумуляторами, а й за досвідом. Бо він людина конкретних справ. Повністю забезпечив колгоспи пальним. Додам, що тут зберегли поголів'я худоби й добилися виконання держзамовлення на перше півріччя по продажу м'яса на 109 відсотків. Є надія, що не буде спаду й надалі. Бо колгоспи району вже припасли на зиму вдосталь сінажу і сіна.

Власне, подібний підхід до господарських проблем притаманний багатьом керівникам районів Хмельниччини. З усіх кінців СНД й досі з'їжджається на Поділля люд за харчами. Але мало хто з керівників брався за усунення негараздів у соціальній сфері. Навіть наш парламент, прийнявши не один документ про пріоритетний розвиток села, не домігся істотних зрушень. А Старокостянтинівський райвиконком домігся.

За районною програмою «1500 днів» (не плутаймо з єльцинською) в нинішньому році намічалося спорудити 109 кілометрів доріг з твердим покриттям. За перше півріччя вкладено 113,8 кілометра, більше як половину з них заасфальтовано. І це за умов, коли кілометр асфальтової стрічки коштує понад мільйон карбованців.

У програмі команди Швалюка не тільки дороги. У селах району споруджуються дитсадки, школи, медичні заклади. Розпочато газифікацію селянських осель північно-східної околиці району. В райцентрі збудовано церкву, капличку-пам'ятник засновникові міста Костянтину Острозькому, ведеться реставрація замку XVI століття, створюють гідропарк і казкове містечко для дітей, розчищають річки...

У день, коли в Києві палали пристрасті довкола «реверансу» Кабінету міністрів, Швалюк готувався до жнив. Кожному комбайнерові району адміністрація вручила пакети: від повного комплекту фірмового одягу до простирадла і зубної щітки. Скажу по секрету, дісталося комбайнерам і ненашенське пиво.

У районі першими в області запровадили день милосердя, встановили безплатні проїзди, гаряче харчування, побутове обслуговування для малоімущих. У Старокостянтинові в кінотеатри пропускають таких людей без квитків...

Коли я розповідав про це хмельницьким депутатам, представникам Руху, вони в один голос запитали:

— А де ж беруть кошти?

Відповідаю словами Швалюка:

— Навіть у пустелі можуть розквітнути оазиси, якщо докласти рук.

На Хмельниччині таких рук немало. Є вони в президентській команді, у селах, на підприємствах. Пригнічує тільки те, що малувато серед лідерів агропромислового комплексу швалюків. Там переважно вчорашні. Тож додається проблем колгоспам, фермерам, орендаторам. І всім нам.

Михайло ВАСИЛАШКО,
власний кореспондент «Голосу України».
Хмельницька область.

«СВОЇ ЛЮДИ» В АКАДЕМІЇ

(Закінчення. Початок на 1-й стор.).

Сергій ІВАНЮК, декан гуманітарного факультету: «Є чимало парадоксів, які потрібно буде з'ясувати під час співбесіди. Напередодні вступних випробувань ми дещо сумнівалися в об'єктивності тесту, запропонованого психологом з Миколаєва Ольгою Лисенко, але після тестування переконалися — він «працює...»

Олексій ГАРАНЬ, декан факультету суспільних наук: «Ми свідомо відійшли від традиційних іспитів. Наша мета — набрати не тих, кого репетитори нашпигували знаннями, а молодих людей, здатних освоїти програму міжнародного університету».

Мирослав КРАТКО, декан факультету природничих наук: «18 абітурієнтів, які виявили бажання навчатися на

нашому відділенні, вже зараховані на перший курс. Але я вестиму розмову-співбесіду з усіма, хто вступав на наш факультет. Я як математик думаю, що ми не помилилися, що обійшлися без комп'ютерної обробки тестів. Комп'ютерна обробка часто затемнює справу: результати все одно оцінюють люди, але в разі якихось проблем, негараздів у усьому звинувачують машину».

В'ячеслав БРЮХОВЕЦЬКИЙ, ректор університету: «На жаль, після прийому до університету з багатьма колишніми приятелями стосунки доведеться зіпсувати. Підходить до мене якось один досить відомий шанований в Україні чоловік і просить «взяти його людину». Я дуже довго переконував, що це неможливо: всю документацію вступників закодовано, «шифри-бандеролі» знімають з тестів лише після того, як виставлено оцінки і т. ін. «Нарешті! — вигукнув здивований чоловік. — Нарешті ми покладемо край протекціонізму і блатам... Але ж «мою людину» ти все-таки візьмеш?..»

Втім, «своїх людей» в університеті не бракує. У коридорах Києво-Могилянської академії з обдертою штукатуркою, зірваним паркетом (тут нині повним ходом іде ремонт) я зустріла американського історика Джеймса Мейса, автора багатьох наукових праць про голод 33-го року в Україні. Він приїхав сюди для налагодження контактів між університетом і американськими фундаціями, які хочуть встановити постійні гранти для київських спудеїв.

А днями в приймальну комісію прийшла старенька бабуся десь з-під Києва і принесла... корзину полуниць. «Це все, чим я можу підтримати ваш університет, — сказала вона. — Прошу не погребуйте...» Бабусю теж зарахували до «своїх людей» — Києво-Могилянського Братства.

Катерина КІНДРАСЬ.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Офіційно

ДО ВСЕСВІТНЬОГО ФОРУМУ УКРАЇНЦІВ

Відбулося чергове засідання Оргкомітету Всесвітнього форуму Українців, що триватиме у Києві 21—23 серпня. Вирішувались організаційні питання. Очікується прибуття 250 делегатів з далекого зарубіжжя, стільки ж — з країн СНД та України. Гостями будуть близько тисячі запрошених з усього світу діячів культури, науки, політики. Оргкомітет визначив, що на пленарних засіданнях виступатиме 30 делегатів — по 10 від України, «західної» й «східної» діаспори, кожен — по 10 хвилин, однак вже сьогодні представники «західної» діаспори невдоволені і регламентом, і малою кількістю виступаючих. Іван Драч, Голова Ради товариства «Україна», зауважив, що до справи варто підходити делікатно, диференційовано.

Оргкомітетом визначено 8 секцій форуму: відродження та розвитку національної культури, освіти, дослідження актуальних проблем українознавства, ринкової економіки, підприємництва та бізнесу, по створенню Збройних Сил України, координації співробітництва громадських організацій діаспори та України, з молодіжної політики та міжконфесійних відносин.

Дмитро ОВ'ЯК.

Коротко

І ЄЛЬЦИН ТАКИЙ МОЛОДИЙ

Американський кореспондент українського інформагентства «Євро-ІКС» передав із Нью-Йорка, що на одному з тенісних кортів цього міста розпочав тренування Борис Єльцин. Так, тут немає помилки. Дев'ятирічного онука російського президента запросили до Америки разом з іншими юними вихованцями Російської тенісної школи. Поїздку і тритижневий цикл тренувань фінансує Чикагський інститут основних принципів життя. По закінченні тренінгу хлопчики з Москви виступатимуть разом з американськими ровесниками в показовому турнірі.

ІА «Євро-ІКС».

ЦІНОЮ ЖИТТЯ

15 липня близько 22 години в поїзді № 192 «Одеса-Ясинувата» невідомим пасажиром у робочому тамбурі 13-го вагона зірвана граната. Крім невідомого, загинув начальник зв'язку Запорізького полку Національної гвардії України майор гвардії Володимир Ігнатьєв. Він виштовхав озброєного злочинця з купе, врятувавши життя іншим пасажирам. Злочинець сів у поїзд на станції Одеса-Східна і їхав у купе разом з військовими, звільненими в запас. В дорозі невідомий почав погрожувати військовим, викрикуючи, що всі вони з 14-ї армії. Провідниця звернулася за допомогою до майора Ігнатьєва, який їхав у службове відрядження. Намагаючись відібрати гранату, офіцер виштовхав злочинця до безлюдного тамбура. Там і стався вибух. Серед особистих речей злочинця було знайдено ще одну гранату Ф-1.

Крісло для гостя

ЯКОГО КОЛЬОРУ МАГІЯ?

Що таке магія! Гадаю, найкраще поговорити про це з директором київського центру магії та нетрадиційної медицини Євгеном ВОЛКОВИМ.

— Передусім, це не бубоніння замогильним голосом якихось заклинань... Хоча певну силу Слово має. Магія — тонке знання законів еволюції, філософії, психології, медицини... Якби все зводилося до заклинань, було б дуже просто: завчив текст і твори чудеса, скільки тобі завгодно.

— От кажуть, що біла магія — то добре, а чорна, мовляв, — погано.

— Поділ магії на чорну й білу — несерйозно. Є просто магія. В основі білої й чорної магій — одні й ті ж закони. Знання взагалі — нейтральне. Все залежить, куди воно спрямоване. Стаючи надбанням людини з чорною душею, знання робиться злом. Є чорні наміри, є помисли не від Бога — маю на увазі силу магії, а не силу світла й пітьми.

— Ви знімаєте з людей чаклунство!

— Результати чаклунства.

— Якось не в'яжеться сучасний інтер'єр вашого кабінету з тим, що ви говорите.

— Із задоволенням сказав би, що чаклунство — гра хворої уяви, багата фантазія. Але чаклунство — реальність, звичайно, багато в чому незрозуміла для вас. Та дещо вже пояснюється за допомогою квантової фізики. Можна сказати, як говорили в давнину,— чаклунство. А можна це й поняття охарактеризувати як навмисне порушення енергосистем людського організму за рахунок введення з нього певних вмикань-перетворювачів (позитивної енергії в негативну), як пошкодження інформаційних структур, блокування ментальних каналів тощо.

— Кажуть, що на людину, котра не вірить у магію, не впливають енергетичні сили, тобто вона сама ставить їм заслін.

— Бачите, тут має місце парадокс. Ці люди значно більше потребують допомоги, ніж ті, хто вірить у паранормальні явища.

— Чому?

— Чаклуни не питають своїх об'єктів, вірять вони чи ні. А ті, що вірять, часто самі собі «моделюють» подібні стани, приймаючи за чаклунство результат людського спілкування.

— Якщо ж комусь із читачів, не приведи Боже, випаде зіткнутися з чаклунством, що б ви порадили!

— Передусім треба звернутися до спеціаліста. А ще розвивайте себе духовно. Спішіть робити добро! Не за вигоду, а органічно, як само собою зрозуміло. Ідіть до людей з чистим серцем, і добро буде з вами.

— Які хвороби піддаються лікуванню у вашому центрі!

— В основному ми займаємося дослідницькою роботою. Але не відмовляємо людям, які звертаються по допомогу. При лікуванні використовуємо астрологію, магію, нетрадиційні методи лікування, новітні досягнення медицини. Зокрема, при лікуванні статевих чоловічих функцій та імпотенції застосовуємо методику, що ґрунтується на передових здобутках медицини. Наша методика гарантує повне зцілення від будь-яких видів чоловічої імпотенції.

— І на закінчення розмови хотілося б спитати от про що. Киянка Світлана Єрмольєва, до речі, відомий астролог, провидиця, під час роботи в Тернополі, по фотографії, яку їй показали батьки хлопця, що пропав безвісти, сказала, що він живий і буде в такий-то день і час. Потім пішли чутки, що хлопець загинув, що були свідки цієї трагедії... Здається, вам також ця фотографія потрапляла до рук!

— Так, я бачив фото цього юнака. І підтвердив «діагноз» Світлани. До речі, Світлані вже телефонували з Тернополя і сповістили, що хлопець таки повернувся живий і неушкоджений, і саме тоді, коли вона сказала. Так, Світлана — талановита людина, у неї справді дар Божий. Хто бажає пересвідчитися, може завітати до Центрального планетарію на цикл лекцій з астрології, магії та на оздоровчі сеанси, які проводитимемо удвох з 28 липня по 1 серпня включно. Початок о 19 годині. Заодно довідається й про те, що вас цікавить з окультних наук. Дай вам Боже праведного пуҭі!

Розмову вела Людмила БАРАНЕВИЧ.

Щось новеньке

АРХІТЕКТУРНЕ ВИРІШЕННЯ БУДНІВ

Минулої суботи кияни та гості столиці мали змогу побачити досить незвичне для нас видовище — театралізований показ мод. Це у Москві є й Зайцев, і Юдашкін, інші художники одягу, а в Україні поки що таких замало. Проте спектакль, показаний учасниками театру мод «Адрія», відрізнявся від традиційної поведінки манекенниць: адже дівчата, що виходили на сцену, крім демонстрації моделей ще й танцювали. Майже всі вони — студентки, майже всі займалися танцями — бальними, народними, естрадними... Художній керівник і балетмейстер театру, студент інституту іноземних мов Олег Муха зумів перевести різні стилі танцю в одну чарівну площину... А Тетяна Півень, архітектор за фахом, теж універсалка: вона і змоделювала майже половину колекції, і зшила своїми руками, і продемонструвала. Директор, модельєр-дизайнер Панайотис Панайоту приїхав з Кіпру набувати спеціальності архітектора — він навчається у КІБІ. Які будинки проектуватимуть майбутні та дійсні архітектори з «Адрії», поки що невідомо, а от одяг вони проектують прекрасний. Стиль — будь-який: романтичний, класичний, спортивний, діловий... Таке можна пошити і вдома, було б уміння. Бо ж висока мода — вражаюче видовище, та наші кишені навряд чи скоро доростуть до тієї висоти. А з «Адрією», якщо все буде гаразд, наш з вами «роман» може скластися: її учасниці і керівництво планують створити свій салон, де за доступних цін можна буде пошити нестандартний одяг. Та все це — плани. А поки що «Адрія» готує нову програму, створює нові моделі, хоче поставити спектакль, шукає гроші, як усі... А спонсорами видовища у Жовтневому палаці в Києві стали «Брокбізнесбанк» та МПП «Валентина». Останнє підтримує «Адрію» і в перервах, тобто під час роботи.

Власна інформація «ГУ».

Знай наших!

КОЗАК — ЗАВЖДИ КОЗАК

Восьмибальний вітер витримала козацька чайка «Святі Покрова», що прямує з Києва по Дніпру до Чорного моря, а далі в Туреччину та Іспанію.

Під рясним дощем човен причалив рано-вранці до пристані Канева. Піднявшись на Чернечу гору, козаки вклонилися Кобзарю, попросили в нього благословення і, взявши зі святої гори пригоршу землі та помолившись, знову налягли на весла.

Під Черкасами чайку чекало випробування — зламалося стерно. Два дні знадобилося, щоб полагодити його. Не висихали «оселедці» в козаків під палючим сонцем. Допомагали їм спортсмени, рибалки, річковики міста. Яхтсмени подарували пристрій для вимірювання вітру. Півміста зійшлося, щоб привітати «Святі Покрова». А пізно увечері красень-човен взяв курс на Кременчук.

Лідія ТИТАРЕНКО.
Черкаська область.

Неймовірно, але...

СКОРО СЕРПЕНЬ...

Одеський лікар Леонід Куклінський, гінеколог з сорокарічним стажем, звернув увагу на те, що кількість пацієнток, котрі звертаються на початку серпня до жіночої консультації, різко зростає. При цьому багато з них дивуються своїй вагітності й клянуться, що з мужчинами у них «нічого такого не було». Куклінський переконаний, що на переломі весни і літа (1—2 червня) енергетичні можливості природи незмірно посилюються, можна завагітніти від звичайного поцілунку. От і результат...

ІА «Деловая жизнь».

Людина, яка написала 13650 скарг

Є така наука — скаргологія. Так стверджує Рудольф Каграманов. І не треба її плутати зі скандалогією (це теж наука). Щоправда, в енциклопедіях ви не відшукаєте про них ані слова. Засновником та ідейним розробником обох є сам Каграманов. За правом засновника він скромно називає себе доктором скандальних наук і вченим-скарголгом 1-го ступеня.

Першу у своєму житті скаргу ця невисока, середньої вгодованості людина написала у застійному 84-му, маючи за плечима десятирічний досвід занять «джинсовим бізнесом». Оскільки такого роду бізнес у рідній соціалістичній вітчизні не підтримувався, вітчизняний суд «впаяв» йому вісім років. Каграманову це не сподобалося, і він написав ту саму першу скаргу. «Відсидка» була більш ніж плідною — за роки, проведені у в'язниці, Каграманов видав нагора близько 600 (!) скарг у різні інстанції. На волі творчий потенціал подесятерився, і за станом на вчорашній день ним написано вже 13.650 скарг. Сьогодні він — голова офіційно зареєстрованої Незалежної Антибюрократичної Партії, яка бореться за владу, «щоб при владі стояли антибюрократи-скарголги, тобто люди, які бачать за кожною скаргою долю людини».

Своїми скаргами він може допекти кого завгодно. Закортіло йому якось зафіксувати свої досягнення у Книзі рекордів Гіннесса, надіслав заявку. Ті у відповідь, мовляв, дорогий містере Каграманов, надішліть нам копії ваших скарг (теж ще ті бюрократи!). Так Рудольф почав писати на російську службу Гіннесса скарги. На семисотій ті зламалися і визнали його най-най. Сам скандаліст погоджується з тим, що кількісно його рекорд можна побити, проте якісно — ніколи! Оскільки його скарги відрізняються «особливою жорстокістю й зухвальством щодо бюрократів». Нещодавно він замовив знайомій фірмі велику (у півтора своїх зрости) гумову клізму «для прокачки бюрократів».

Для популяризації власних ідей заснував Каграманов газету «Приборкувач бюрократії». Жодного номера її ще не вийшло, але посвідчення редактора такої Рудольф постійно носить з собою і дуже ображається на Верховну Раду Росії, оскільки та відмовляє йому в акредитації. А він їх з цього приводу завалив скаргами і впевнений, що свого доб'ється. І взагалі в його житті силасиленна приводів для глобальних скарг.

Якщо ви вважаєте, що Рудольфові треба звернутися до психіатра, то ви не оригінальні, оскільки він вже звертався і довідочку відповідну має. Навіть дві.

Р. ФАРЗУТДІНОВ,
«Комсомольская правда».
Колаж Михайла САЧКА.

Российские вести
Правда
Megapolis-Express
Аргументы и факты
Lietuvos rytas
Российская газета
СМ Сегодня
Известия
«Комсомольская правда»

ЯК ЗБИРАТИ ПІДПИСИ

Оригінальний спосіб збирання підписів під вимогою референдуму щодо відставки президента Єльцина вибрав один з громадських активістів Пермі.

Він представлявся уповноваженим житловокомунального відділу, котрому нібито доручили скласти списки бажаючих для отримання продовольства з магазину. При цьому він цікавився паспортними даними і просив поставити підпис. Бабусі й дідусі кинулися в магазин, але ніяких списків не виявилось. Представники міської прокуратури та обласного управління МВС нічого не знали про ці факти.

СКІЛЬКИ ТЕПЕР ЦЕ КОШТУЄ

600 тисяч карбованців знадобиться абітурієнтові медичного коледжу Г. А. Ілізарова в Кургані, щоб стати його випускником.

...А ЗАПЛАКАЛИ БІДНІ

Сотні довірливих катеринбуржців та жителів області переказали по три карбованці на адресу невідомого.

Він обіцяв в одній з газетних об'яв повідомити, де можна всього за 40 карбованців придбати книжку «Багаті теж плачуть». Однак, як з'ясувалось, оголошення було лише черговим оригінальним способом видурювання грошей.

«Труд».

Тяжко жити в селі без нагана

Як завжди в цей час селяни обговорюють результати посівної. У Кемеровській же області селяни більше говорили про проблеми особистої безпеки.

Та і як інакше, якщо у Ленінськ-Кузнецькому районі двоє громил напали на фермера, намагалися зґвалтувати його дружину, і тільки особиста хоробрість і спритність у рукопашній фермера і його напарника допомогли їм скрутити нападників. За день до цього неподалік від Маріїнська фермера Н. Ліпатова і керівника районної спілки селянських господарств А. Массалітіна, що їхали на машині, намагалися ліквідувати рекетири за відмову платити данину. Але вже навчені селяни їхали з мисливськими рушницями. Під час короткої перестрілки одного із бандитів було вбито, застосування зброї при захисті визнано законним. Останній випадок стався недавно: вбито голову адміністрації Старонестерівської сільради Біловського району вчительку Євгенію Вагнер. Злочинців «вирахувано», здійснюються заходи для їх затримання.

Знову «тяжко жити на селі без нагана»...

Скільки за «депутата» дають?

На величезних московських базарах, окрім атрибутів з комуністичною символікою, почався продаж з рук депутатських значків.

На Калитниківському ринку (Пташиному, як його називають у народі) минулої неділі значок депутата СРСР з порожнім проштампованим посвідченням йшов по 45—50 тисяч карбованців. Значок російського народного обранця йшов на 5—10 тисяч дорожче. Без посвідчення обидва серпасто-молоткасті знаки в парі можна придбати всього лиш за 6—8 «кусків».

На Ризькому ринку столиці, крім такого товару, ходові також значки депутатів Мосради. З мандатом — по 600—800 карбованців. Є дані про те, що левова частка цих атрибутів влади фабрикується на напівпідпільних МП. Однак трапляються і безперечні оригінали, які, видно, «проспали» на Держзнаку.

«Мегаполис-Экспресс».

У нього задзвонив телефон

У містах країни черги на встановлення телефону не зменшуються, та для бажаючих швидше мати в квартирі телефон вихід є.

На міському аукціоні продається все, що завгодно, зокрема і телефонні номери. У Нижньому Тагілі, наприклад, якомусь щасливчику вдалося придбати право на позачергове встановлення телефону «всього» за 35 тисяч карбованців. А в місті Довгопрудному Московської області ціна на ту ж саму послугу, кажуть, доходить до 100 тисяч...

«Семья».

Доходи й ціни

Попередні розрахунки Держкомстату Росії свідчать про те, що в травні середньодушові доходи робітників і службовців у держсекторі, як не парадоксально, зростали майже вдвічі швидше, ніж ціни. Цифри такі. 2969 карбованців — середньодушовий доход у травні (враховуючи гуманітарну допомогу, різні виплати, заробітки поза основною роботою, словом, усе, що сім'я отримала в травні, звичайно ж, у розрахунку на одну людину). В квітні, за даними бюджетних обстежень, було 2309 карбованців. Тобто збільшення доходів за місяць — на 28 відсотків. А ціни в травні виросли «лише» на 15 відсотків.

Та це середні цифри, і тільки в робітників і службовців. А в цілому по Росії? Так ось, коли брати навіть фізіологічний прожитковий мінімум, тобто без купівлі одягу, взуття, меблів, посуду, іншими словами, коли придбавати лише мінімум їжі та найнеобхідніше для виживання, то виявиться, що в березні понад 78 мільйонів чоловік, або більше половини населення країни, жили за цією критичною межею. І сьогодні, за розрахунками, близько 70 мільйонів чоловік не можуть навіть терпимо харчуватися, існують за порогом фізіологічного прожиткового мінімуму. (Ця сума в травні становила 2025 карбованців на людину в середньому по Росії).

У цілому ж, якщо проаналізувати п'ятимісячний період (від початку реформ) то легко впевнитися, що рівень життя різко впав. Середньодушові доходи робітників і службовців збільшилися з січня в 2,9 раза, а ціни виросли у 8,7 раза.

«Труд».

ПІДСУДНИЙ ВЛАШТОВУЄ СТРИПТИЗ

В Ростові-на-Дону триває суд над А. Чикатилом, гвалтівником-убивцею, на рахунку якого численні жертви

Велика перерва в судовому засіданні була викликана тим, що з процесу було виведено представника звинувачення. А призначений Прокуратурою Росії пішов у відпустку. Щоб не допустити подібних зривів, прокуратура області ввела до складу суду одразу двох представників звинувачення.

Звинувачений почав було заперечувати участь не лише прокурорів, а й усього складу суду й захисту. Та на прохання судді Л. Акубжанова обгрунтувати претензії не відгукнувся, сказавши, що зараз у нього на процесі, якщо не рахувати суддю та захисника, чотири прокурори. На прохання дати предметніше мотивування, сказав, що ще на попередньому засіданні скаржився на головний біль та жахи, однак цьому не надали значення, а він зле почувається.

Начальник конвою вручив суду довідку, і її було зачитано: жодних порушень в підсудного не виявлено, він здоровий. На це А. Чикатило відповів обвалом реплік, що переходили в прямі образи учасників процесу.

Поведінку А. Чикатила в суді навіть з великою натяжкою не можна назвати коректною. Поводиться він часом вкликно. Лише на одному із засідань до протоколу секретар занесла кілька попереджень в тому, що заважає суду працювати: вигуками з місця, тривалими виступами, що не стосуються процесу.

Одного разу він почав розмовляти українською мовою (щоправда, час від часу збиваючись на звичну російську), став вимагати, щоб його захист взяв на себе якийсь Шевченко — представник РУХу, а суд щоб очолив суддя з Києва. І захист йому потрібен перекладач з української на абіссінську — таку національність він визначив судді... А в один з днів Чикатила вивели до закінчення засідання: він зняв сорочку, розмахував нею, а потім спустив і брюки. Наступного дня — той же хід. Лише ось під брюками у підсудного білизни не було... Суд вивів А. Чикатила за аморальну поведінку.

І ще одне: у цей час у залі не було кіно-, фото-, тележурналістів. Коли їх немає, він завжди мовчить, а перед камерами помітно жвавішає, починає позувати, даючи лад одягові, і, як правило, одержує попередження за недоцільні розмови, вигуки та репліки. Частіше він починає говорити «політичні» речі: що головний на процесі — він, Чикатило, усі інші — ніхто. Що йому всі заздрять — він ще напише свої незабутні книжки.

«Известия».

ЛУЦЬК, «ОБЕРІГ-92»

Телевізійний фестиваль співаної поезії та авторської пісні «Оберіг» знайшов своє місце у розмаїтті культурного життя України. Це підтвердив четвертий фестиваль, який пройшов у Луцьку з 8 по 12 липня. Понад 60 учасників з різних куточків України, а також з Канади, Росії за режисурою Сергія Архипчука співали свої пісні, вірші відомих українських поетів, покладені на власну музику. І всі п'ять днів фестивалю стали справжнім пісенним святом для лучан і гостей міста. А гостем «Оберегу» був, наприклад, відомий актор Олексій Петренко, який і сам заспівав українських пісень. Та так, що зал не відпускав його зі сцени. Були гості з Канади, Польщі...

От тільки з Міністерства культури України та й міського і обласного управлінь культури ніхто за п'ять днів не завітав до кіноконцертного залу «Промінь», сцену якого талановито оформила творча група під керівництвом головного художника Миколи Кумановського.

Після трьох днів конкурсних виступів велика рада фестивалю визначила лауреатів «Оберегу». І в урочистій обстановці директор фестивалю Олексій Левченко, який зробив багато для того, щоб «Оберіг» міцно став на ноги, вручив головні призи — Велику Берегиню — Ганні Левченко, Петру Приступову, Ігореві Жуку, Олександрові Різнику, дуетові «Василь і Лада» (всі — Київ), Зої Слободян та Стасу Щербатих (Івано-Франківськ), Марійці Бурмаці (Харків), Любі Білаш (Едмонтон, Канада), Віктору Непомнящому (Кременець), Олегові Покальчуку (Луцьк), дуетам «Країна Рось» (Нова Каховка) та «АС» (Боярка), гурту «Чорні черешні» (Рівне).

Приз нашої газети — вазу для квітів — отримала наймолодша учасниця «Оберегу» Світлана Пиркало з Полтави, яка ще вчиться в одинадцятому класі. Газета «Волинь» свій приз вручила Ладі та Василю Жданкіним за гармонійність, газета «Наше слово» (Варшава) — дуету «Країна Рось», Фонд культури України — Івановi Козаченку. Волинське виробничо-торговельне об'єднання хлібопекарської промисловості відзначило Віктора Непомнящого, а директор Луцької промислово-комерційної фірми «Електрон» переносні телевізори «Шіляліс» подарував Петрові Приступову і Михайлу Захарківу з села Гніздичів, що у Жидачівському районі на Львівщині.

Оплесками супроводжувалися виступи гостей фестивалю Левка Бондаря і Тараса Житинського (Івано-Франківськ), сестер Тельнюк з Києва і цікавого ансамблю «Моніка та молочні брати» з Донецька.

І коли скінчився цей парад самобутніх українських талантів, то у лучан залишилося у серці почуття причетності їхнього міста до творення нової української культури, відродження наших прадавніх традицій. А Олексій Левченко запросив всіх на п'ятий Всеукраїнський телевізійний фестиваль «Оберіг-93».

На фото: Люба Білаш з Канади; Левко Бондар і сестри Тельнюк знайомляться з Луцьком; наймолодша учасниця «Оберегу» Світлана Пиркало; під свій акомпанемент; директор фестивалю О. Левченко і головний художник М. Кумановський з актором О. Петренком і його дружиною.

Фото Д. ГЕГЕРА
і М. ГАЛІНА.

Експрес-новини

У ЧЕТВЕР — ТРЕТЯ СПРОБА

Третій раунд президентських виборів федеральний парламент Чехо-Словаччини запланував на 30 липня. Одночасно він схвалив програму дій нового уряду, в тому числі тимчасові положення у зв'язку з можливим поділом країни на чеську і словацьку держави.

ГЕНСЕК ЗА ФЕДЕРАЛІЗАЦІЮ

Черговий раунд переговорів з кіпрської проблеми відбувся під егідою ООН у Нью-Йорку. Генеральний секретар ООН Галі зустрівся з лідером турецької громади Кіпру Денкташем і лідером греків Василіу. Галі закликав до об'єднання Кіпру на федеративній основі, за яким кожна з громад острова одержала б широкі автономні права.

МОЖЛИВА НОВА ВІЙНА

Глибоке занепокоєння з приводу відмови Іраку дотримувати умови кількох резолюцій ООН висловили Сполучені Штати Америки. У цьому зв'язку Вашингтон проводить консультації зі своїми союзниками з часу війни у Перській затоці щодо подальших кроків, спрямованих на те, щоб примусити Багдад виконувати рішення Об'єднаних Націй. Американські офіційні особи не виключають військових заходів проти Іраку.

НА ОКУПОВАНИХ ЗЕМЛЯХ — НЕ БУДУВАТИ

Заморожено будівництво нових єврейських поселень на окупованому західному березі річки Йордан і в секторі Газа. Про це рішення ізраїльського уряду повідомлено за кілька днів до зустрічі державного секретаря США Бейкера з Прем'єр-міністром Ізраїлю Рабіном і арабськими лідерами в справі відновлення мирних переговорів.

ЗБРОЇ СТАНЕ МЕНШЕ

Учора набув чинності Договір про скорочення звичайних озброєнь в Європі, згідно з яким буде зменшено кількість танків, артилерії та інших видів звичайних озброєнь у країнах НАТО і колишнього Варшавського договору. 29 держав, що підписали цей документ, тепер зможуть приступити до взаємних інспекцій з метою підтвердити списки зброї, яка підпадає під ліквідацію.

ПЕРША ЗАКОРДОННА ПОЇЗДКА ПРЕМ'ЄРА

Для обговорення питань співробітництва між країнами Центральної Європи відбула до Відня з дводенним візитом Прем'єр-міністр Польщі Сухоцька. Вона зустрінеться, зокрема, з Президентом Австрії Клестілем і Федеральним канцлером Враницьким.

Проблеми

ТИХ, ХТО ВИЇЖДЖАЄ, ДОРОЖНЕЧА НЕ ЛЯКАЄ

Набирає темпи еміграційний процес в Туркменистані. Про це стало відомо з даних Республіканського управління залізниці.

З січня по травень цього року з Ашгабата було відправлено 1869 контейнерів з речами переселенців. Причому це явище досягло свого піку у травні: тоді було відправлено 648 контейнерів. В останній час емігрантів не поменшало. Тих, хто від'їжджає, не лякає висока вартість відправки багажу, яка зараз у п'ять разів вища, ніж місяць тому.

Огульбібі **АМАННІЯЗОВА.**
Ашгабат.

Відлуння Чорнобиля

КОНКУРС НА... САРКОФАГ

Reuters

Через шість років після найтяжчої у світі ядерної аварії на Чорнобильській атомній електростанції Україна організовує міжнародний конкурс на одержання права ремонту реактора, що постраждав, та очищення місця аварії.

Службові особи в Києві заявляють, що замінити саркофаг зі сталі й бетону, поспіхом побудований над цим реактором після катастрофи, можна буде протягом кількох років за помірних витрат.

Однак друга частина цієї програми — дезактивація місця аварії і позбавлення ядерних відходів — завдання, що вимагає витрат у багато мільярдів доларів, на розв'язання якого, можливо, піде ціле століття.

Ніколи ще нікому не доводилося вирішувати таке завдання, оскільки до 26 квітня 1986 року, до вибуху й пожежі на Чорнобильському комплексі, аварій такого масштабу не траплялося.

Україна, обмежена в коштах, можливо, зіштовхнеться з проблемами, намагаючись переконати компанії, які братимуть участь у цьому заході, почати роботу з метою вирішення такого безпрецедентного завдання за мінімальної винагороди — всього 20 тисяч доларів за кращу ідею.

«Це навіть не покриє наших витрат на попередні дослідження», — заявив А. Легле, інженер французької компанії «Лафарж Фондю Інтернасьйональ», філіалу компанії по виробництву цементу та будівельних матеріалів «Лафарж-Копе».

Легле та група французьких підприємців відвідали Чорнобиль у квітні, щоб оцінити розміри шкоди і роз'яснити українським властям, чим можуть допомогти їхні спеціалісти.

«У них дуже мало інформації про зруйнований реактор, що заслуговує довіри. Будь-яку програму слід буде починати з серйозного вивчення місця аварії, на що потрібно 18 місяців. Це обійдеться більш як у 10 мільйонів франків,— відзначив він. — Воно буде тривалим і складним».

До цього проекту виявили інтерес кілька іноземних компаній, включаючи французьку «Буїг», англійську «Ей-І-Ей текнолоджі», американську «Лос-Аламос технікл ассошіейтс» та німецьку «Крафтенлаген».

«Ей-І-Ей текнолоджі» є частиною англійського консорціуму, що претендує на проведення досліджень рентабельності проекту дезактивації площі в 100 квадратних кілометрів навколо Чорнобильської АЕС. Ця компанія, яка має досвід дезактивації атомних електростанцій, бере участь також у переговорах про будівництво нового саркофага.

Г. Бандар, віце-президент «Лос-Аламос технікл ассошіейтс», що представляє кілька фірм, заявив: американські компанії виявили «інтерес до вивчення», однак поки що не запропонували жодного конкретного рішення.

Фірма «Буїг», як повідомляють, запропонувала програму будівництва нового, більшого за розмірами, саркофага.

Спеціалісти вважають, що необхідно терміново відремонтувати вже побудоване з бетону й сталі укриття.

Е. Бенуа, спеціаліст інституту радіаційного захисту і ядерної безпеки, заявив, що внаслідок сильних грозових дощів або підвищення рівня води під реактором може змити значну частину радіоактивних відходів. Це може призвести до зараження прилеглих водойм та річок.

Друга небезпека — розвалення бетонної плити вагою 2000 тонн, що покриває металевий резервуар, у якому знаходиться реактор. Її було піднято в результаті вибуху реактора, однак вона знову впала і зараз перебуває в стані нестійкої рівноваги на краю цього резервуара.

Якщо, наприклад, через землетрус ця рівновага порушиться, станеться викид великої кількості радіоактивної пилюки.

Французькі спеціалісти заявляють, що спорудження великого захисного саркофага як над тим, що вже є, так і під ним, щоб уникнути будь-яких витоків радіоактивності, буде найлегшою частиною роботи.

Демонтаж самого реактора і зруйнованої будівлі надто небезпечний для людей. І тому потрібне буде використовування спеціальних роботів, які не зазнають впливу радіації.

Агентство Рейтер, (Великобританія).

Реалії

«ЗАВДЯЧЕНІ» ВОЛЮНТАРИЗМУ

Відновлено історичні назви Уральської, Цілиноградської, Чимкентської областей та міста Цілинограда. Згідно з рішенням Президії Верховної Ради Казахстану вони будуть називатися — Західно-Казахстанська, Акмолинська, Південно-Казахстанська та місто Акмолинськ.

Цю постанову прийнято виходячи з того, що Західно-Казахстанська та Південно-Казахстанська області, що існували в складі республіки, з 10 березня 1932 року без урахування думки населення та місцевих органів було перейменовано. Те ж сталося і з Акмолинською областю та Акмолинськом, який носив таку назву з 1832 року.

Коментуючи цю постанову, віце-прем'єр Джолдасбеков назвав історію Акмолинська (Цілинограда) типовим прикладом тоталітарної топоніміки, що нехтувала думку народу. «Саме волюнтаризму партійної верхівки «завдячена» Акмола втратою власної назви на багато років»,— заявив він.

Тетяна КОСТІНА.
Алма-Ата.

Грузинська панорама

НЕ ВСЕ ТАК ПОГАНО

Про долю віце-прем'єра Грузії Олександра Кавсадзе нічого не відомо — так починаються всі зведення новин Грузинського телебачення останніми днями.

Єдине радісне повідомлення: терористи звільнили головного лікаря Чхороцкуйського району Мікая, який повідомив, що заступникові прем'єр-міністра Грузії небезпека не загрожує. До терористів звернувся з відкритим листом заарештований грузинськими властями керівник Комітету національної непокори Вальтер Шургая. Він закликав їх звільнити заложників і скласти зброю: «Боротьба проти нинішньої влади Грузії безглузда. Краще дочекатися наступних парламентських виборів і взяти в них участь».

У Західній Грузії, де нещодавно точилися бої, в цілому обстановка стабільна. Увага громадськості Грузії сконцентрована на подіях у Цхінвальському регіоні, 14 липня в зону конфлікту ввійшли чотирьохсторонні миротворчі сили (по 200 чоловік від Росії, Грузії, Північної та Південної Осетії).

Едуард Шеварднадзе та ліберальне крило Державної ради Грузії покладають на «роз'єднувальні» підрозділи великі надії. Проте частина спостерігачів вважає, що не виключена небезпека втягнення в конфлікт й миротворчих військ.

Тим часом підписання грузинською делегацією Заключного акта Наради з безпеки й співробітництва в Європі розцінюється у республіці як перший крок в її новій міжнародній політиці. Крок, що урівноважив би провали на «внутрішньому фронті». Тим більше, що люди з найближчого оточення Шеварднадзе наполегливо повторюють — першим завданням його було прорвати міжнародну ізоляцію Грузії. А тепер, мовляв, настав час розв'язання внутрішніх проблем. Дай Боже. Адже не секрет — навіть бюджет Грузії було прийнято з розрахунком на допомогу Заходу. Це розуміють і неспеціалісти.

Хоча не все так погано, як може здатися на перший погляд. Проводяться сільськогосподарські роботи, в розпалі курортний сезон, спостерігається зростання активності бізнесменів. До речі, як стало відомо, вже у вересні Грузія матиме власну валюту — манеті. Вона друкується у Франції. Щоправда, про строки її введення в обіг поки не повідомляється.

Тамаз ЛОМСАДЗЕ.
Тбілісі.

Погляд

МУЗЕЙ З КАЗКИ

Здається, описані ще в «Чарівнику смарагдового міста» відомі смерчі американського Середнього Заходу промчали де-небудь над Канзасом, віднесли за тисячі миль і скинули солом'яні ожереди просто на дах далекого будинку, але це лише здається. Перед вами — витвір «високого мистецтва» в прямому розумінні з відповідною назвою «вертушки». Винахідливий майстер встановив їх на шпилі музею «Декордова» в одному з містечок Нової Англії.

Фото ІТАР — ТАРС.

Коротко

● Підпорядковано Міністерству оборони Азербайджану Каспійське вище військово-морське училище. Указ про це підписав Президент Ельчибей. Мета підпорядкування, як зазначається в документі, створити умови для підготовки кваліфікованих військово-морських кадрів в Азербайджані.

● Формування національної армії розпочалося в Киргизстані. Її основою буде 8-ма мотострілецька дивізія, яку передано під юрисдикцію республіки. Решта збройних формувань складатиметься з резервістів. В разі потреби резервні полки мають бути зібрані для бойових дій протягом однієї доби.

● Близько 98 мільйонів тонн зернових, за даними аерокосмічної зйомки, буде зібрано теперішнього року в Російській Федерації. Про це повідомив російський міністр сільського господарства Хлистун.

● Дві державні мови — татарська і російська — функціонуватимуть тепер на території Татарстану. Такий мовний статус закріплено в новому Законі про мови, ухваленому Верховною Радою республіки.

● Нарешті почав надходити газ до Вірменії. Північна Осетія припинила газову блокаду Грузії, від якої насамперед страждала... Вірменія. Поки що республіка отримуватиме лише 15 відсотків потрібного їй палива.

● Не всі жителі Латвії віднині зможуть дивитися передачі Російського телебачення. Річ у тому, що в республіці їх почали транслювати по дециметровому каналу.

● Звільнено від кримінальної та адміністративної відповідальності учасників мітингів на душанбинських майданах Шахідон та Озоді, які відбувалися в квітні—травні цього року. Амністував їх своїм Указом таджикистанський Президент Набієв.

РОЗУМНИЙ ДУРЕНЬ

Міні-проза

Жив-був Петренко. Був він такий самий, як і всі люди, єдину мав особливість — любив думати.

Від цього в Петренка й усі нещастя.

У школі за відмінне навчання й зразкову поведінку його дражнили доцентом, зубрилом і навіть штрейкбрехером.

З інституту Петренка відрахували за те, що був найдостойнішим претендентом на вступ до аспірантури, куди забажав також вступити син Олексія Михайловича, донька Петра Григоровича й онучка самого товариша Потапова.

На роботі надто розумних також не люблять. Самі розумієте: то вони чіпляються з усякими діловими пропозиціями й винаходами, то рвуться на трибуну різати в очі правду-матінку, то раптом починають сперечатися з начальством.

Словом, мусив Петренко поміняти з десяток робіт.

А одного разу сів він на табурет у гуртожитку, з якого його вже, вважайте, виселили, та й замислився: чому це йому в житті так не щастить? Справді, чому?

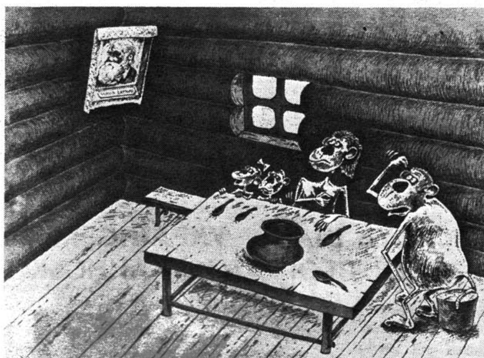
— Та тому, що я дурень! — зробив висновок Петренко.

І вирішив він вчинити розумно — востаннє. Вирішив стати дурнем. І став.

Минуло кілька років — Петренка не впізнати. Працює заступником начальника управління, купив машину, дачу, одружився, захистився. А все тому, що зрозумів, як слід жити: став дурнем, себто, даруйте, розумним.

Олександр ПЕРЛЮК.

Мал. Юрія ГОЛОВЧЕНКА.

Пародія

ЗАКОХАЛАСЬ В ЧОРНОГУЗА

Закохалася я, закохалась,
Коли з вирію гуси вертались,
Стало сонце світити ясніше,
Стали ночі коротші й тепліші.
Розплелася верба над водою.
Ми удвох, наче берег з рікою.
Запахущі гаї з солов'ями
До світанку не спатимуть з нами.

Марія ДУБИНА.
Вірш «Закохалася».
Газ. «Сільські вісті»,
20.03.1991 р.

Коли з вирію гуси
вертались,
Закохалася я, закохалась.
Я сміюсь і спокусливо плачу:
— Покохаймося, любий
гусаче.
Стали ночі тепліші й
коротші —
Так вожак про кохання
торочив.
З ним ще б довго любов
я крутила,—
Та партнерові шию
скрутила.
Гусачок став їдою
тривкою —
Ми злилися, мов берег
з рікою.
Хто за це мене буде судити!
Стало сонце ясніше світити.
Я досмоктую гусячу кістку,
Раптом чую: — Шукаю
невістку!
До тих закликів так
прислухалась,
Що не зчулася,
як закохалась.
Ой, летять качечки понад
хатою.
Мамо, селезня я кохатиму.
Ще разок забриню
семиструнною —
Хтось велично кружляє
над клунею.
Закохалася я, закохалась:
Чорногузи додому
вертались...
...По садочку он півничок
ходить
І курчаточок водить
та водить.
Прощавайте, кохані
курчатка,
А що далі — читайте
спочатку.

Володимир СЕМЕНО.
Полтава.

ХАЗЯЇН ХВОСТА

Казка

Одне Теля жило в одному телятнику й займалося своїми телячими справами: їло, спало та ще — мичало, коли хотіло. Взагалі, життя його було справді теляче, як і всі його справи.

Коли ж Теля втручалося у справи свого Хазяїна, тобто не лише стояло, дивилося та помахувало хвостом, а ще й намагалося дати тому якісь поради (телячі, бо які ж ще?), Хазяїн казав: «Послухай, Теля, ти чого це лізеш не до своєї справи? Станеш хазяїном, тоді й роби, що завгодно. А поки що твоє діло теляче: помахуй якнайбільше хвостом та якнайменше язиком!».

І Теля продовжувало займатися своїми телячими справами.

Та ось, з часом, Теля стало Биком і було переведене з телятника до корівника (як, наприклад, у людей — з дитсадка до гуртожитку), і в колишнього Теляти з'явились обов'язки, до яких він і приступив.

Тепер згадав він те, що Хазяїн сказав колись, і спробував дати йому пораду. Але Хазяїн суворо мовив: «Послухайно, ти що, не знаєш, що твоє діло теляче?! Стій і помахуй хвостом, а головне — думай про свої обов'язки!».

Але той обурився, що до нього таке саме ставлення, як і до теляти, й навіть спробував колькнути Хазяїна.

Того ж дня Хазяїн вжив заходів — відтяв йому роги й дещо вирізав.

— Коли ж, зрештою, я зможу давати поради?! — обурився Бик, тепер уже колишній.

— Коли станеш хазяїном, і ніяк не раніше! А поки що твоє діло теляче — стій, помахуй хвостом та помовчуй!

— Але ж я вже не теля!

— Дійсно, не теля. Проте й не Хазяїн.

— Добре, зачекаю. Буду помовчувати й помахувати.

Бику, справжньому чи колишньому, з його бичачою головою й телячим розумом важко зрозуміти, що він може бути Хазяїном лише власного хвоста!

Анатолій ШЕВЧЕНКО.

ЩОСЬ ОДНЕ

Сидір Петрович ніколи не був політиком, скоріше навпаки — скромно торгував собі пивом. Але вітри вільної днини збудили і в його зачерствілій від повсякденного обкрадання ближнього душі паростки не знаного раніше патріотизму та здорового реабілітованого націоналізму.

Сидір Петрович з оптимізмом спостерігав ущент руйнівні новації часів перебудови, нетерпляче зазирав за обрії, очікуючи жаданої волі та добробуту, і по-справжньому перелякався тільки тоді, коли химерна лібералізація цін зробила його майже жебраком. І це попри щедрий гендль та добру дзвінку копійчину, що була надійно прихована у гаражі. Новітній патріот несподівано збагнув, що доки він, як той гад, примітивно заправляв пиво пральним порошком, щоби піна в кухлі заважала доливанню пива, нові бізнесмени — брокери-бартерники-начальники — змакітрили вкрасти у держави ВСЕ!! І відтоді стало йому млосно та кисло, адже воля і незалежність є, а омріяного людського життя чомусь нема?..

І ось, нарешті, всі сумніви його розбив з високої трибуни один улюблений народом депутат, який сказав таке, наче сонце засвітив у мороці: «Ви що хотіли, щоб воля була і добробут? Е ні, люди добрі, так не буває — щось одне!..»

Почув оте Сидір Петрович і заплакав від радості, а й справді — треба трохи потерпіти, адже ж ВОЛЯ є і НЕЗАЛЕЖНІСТЬ є! Чого ж іще бажати?! Все інше буде, все!

Але довго тішитися не довелося — назалилися нові випробування. Темної ночі поцупили з Сидорових «Жигулів» майже новенькі колеса. Взяв потерпілий із схованки чимало грошви і засмучений подався до ринку. А там — жах! За одне колесо правлять (сказати страшно) аж три тисячі!!! «Оце гендль!» — подумки позаздрив нещасний. — Та мені за такі гроші треба підняти цілий океан піни». Обурився Сидір Петрович, заходився кляти здирників, а йому на те, як кулю в серце: «А ти що хотів, чоловіче добрий, щоб воля була і дешеві колеса? Е ні, так не буває — щось одне...» Купив він оті «золоті» колеса і бачить: таки порідшало у його гаражній заначці.

А тут нова халепа — ревізія прискочила. І такий хабар зажадала, що в нашого передовика торгівлі аж голова запаморочилася. А коли в очах розвиднілося, кинувся було на коліна до своїх старих знайомих ревізорів з благаннями. А ті йому, примружившись: «А ви що хотіли, Сидоре, щоб і воля була, і ми щоб хабарів не брали? Е ні, любий наш Петровичу, так не буває — щось одне!».

Не встиг погорілець, як кажуть, рани зализати, а тут нова біда — рекетири!.. Він їм і про ревізію, і про колеса, а тим злодюгам байдуже про людське горе — ще лютіше гроші вимагають, вбити залякують. Вдруге заплакав Сидір Петрович, тепер уже з розпачу.

— Що вам іще треба, люди?! — здійняв до неба руки. — Адже ж воля є, незалежність є, Україна є!!

Регочуть рекетири до сліз і, шмигаючи носами, кажуть:

— А ти що, старий дурню, і волі захотів, і купу грошей?! Е ні, жабо болотна, так не буває — щось одне!

Віддав Сидір рекетирам останнє і з розпачу цілу пачку прального порошку у пиво забабахкав — треба ж збитки якось повертати. А піна така пішла, що і за півгодини навіть половина баночки не відстоюється. Загомоніла черга, обурилися чоловіки. «Пива доливай, собако!» — гримають. Не витримав і наш завше чемний та привітний герой, виліз аж по плечі з віконця та як заволає навіжено:

— Та ви що, алкашечки, чого забажали: щоб і воля була, і пиво по вінця?! Е ні, люди добрі, так не буває — щось одне!

«Пи-ва!» — немов грім небесний пролунало багатоголосе. «Пи-ва!» — луною полинуло поміж будівель.

— А як же воля? — промурмотів непевно Сидір Петрович, і, знітившись отих необачних слів, на всяк випадок зник у будці...

Юрій БОЛЬШАК.

Горілка з пивом, Шурик, Вака

— Генку треба підняти. Піднімемо Генку?

— Скільки його тут нести, два квартали...

— Ти мене зчора не кинув, я не кину його сьогодні! Гено, чуєш мене, я — Шурик, зводься додому. Вако, Сяво й хто там з наших, ще двоє — проявіться. Даваймо несімо, поки він звівся... Даваймо-даваймо, вперед! Обережно. Гей, п'яниці, дорогу Генці, поки він сам іде! Генко, ти мене чуєш? Я тебе не кину, додому припру, навіть коли сам залишуся. Я — Шурик, твій друг, пам'ятаєш мене, впізнаєш?.. Дерев'яний, відсунься по-доброму, бо Генка об тебе стукнеться оком!.. Вако, Сяво, а де ще два хмирі?!

— Ти — третій. Двоє за руки, третій за ноги...

— Я що, не допомагаю? Я що, йому не друг? Ти мене вчора не кинув, сьогодні я Генку додому віднесу, поки він сам йде пішки. Та де ж мать їх, ще двоє, що зголосилися упиратися? Важко ж!

— Квасять. Пиво не допили. На горілку скидаються...

— З нас портрети малюють.... Генко, чуєш мене, нікого не чіпляй, коли тебе несуть, поки сам йдеш. Два квартали й удома... Ти хто?

— Я — Вака, а ти — Шурик.

— Шурика весь Поділ знає, нехай їм гикнеться...

— Шурику, ти добре бачиш?

— Навіщо?

— Я окуляри забув. Що тут, Шурику?

— Наливають... Наших немає... В чергу, чи що, ставати? Я від стояння на ногах засинаю, а лежачи — стирчу. Хто зі мною Генку ніс дорогою, ти чи хто? Нагадай.

— Я Шурика ніс, а Генка ніс сам себе. Я — Вака, а Сява злиняв. Шурик — це ти, а Генка у себе на руках висить з заплющеними очима.

— Ні! Шурик — це я, а ти — Вака. А Геша мені друг. Ти ніс мене, я — Генку, а Сява... На фіг нам Сява! Діставай гроші, черга підійшла.

— Такі-розтакі! Все по-іноземному написано. Розплачуйся. Я свою частку завтра віддам. А тим двом, що пиво п'ють і на горілку скидаються...

— Не бере грошей. У вічі сміється. По-руськи не розуміє, зараза.

— Був Поділ як Поділ, а що тепер? Сором дивитися й слухати.

— Бачиш, «Нью-Йорк» і «Не смокінг» написано.

— Я — Шурик, ніс Генку додому два квартали...

— Я — Вака, ніс Шурика... Невже проскочили Гешину адресу? Закордоном пахне. Америкою! Носом понюхай...

— Машини — іноземні. Будинки — хмарочоси... Ми що, океан пішки вбрід, з Гешею на руках? Га, чи що?

— З тобою, з Шуриком на руках. А Геша сам себе приніс.

— Нащо?

— Дідько його знає!

— Рулюємо додому.

— А Генка ж як?

— Розбереться. Я від нього стомився.

— Пішли, Шурику.

— Показуй дорогу, Вако.

— Гадаєш, я пам'ятаю?..

— Давай-давай!

— Генку шкода. Раптом, дурень, тут зап'є...

— Проснитъся стоячи, баньки протре, певно, спасибі нам скаже, п'яна пика. Алкоголік...

— Недалеко закордон, вірно?

— Як два квартали Подолом в нетверезому стані.

— Пішли, Шурику.

— Може, зостанемся?..

— О п'ятій годині діжку свіжого пива до церкви Миколи-Притиски скинуть з причепа.

— Ох ти, матінко рідна! Забувся. Думаю, чого мене всього сіпає і синець під оком чешеться.. Вперед, Вако, а то Батьківщину втратимо.

Володимир ВАСЬКОВЦЕВ.

ЗАХИСТИМО ІНТЕЛЕКТ — ВИЙДЕМО У ЛЮДИ,

або ЧИ МАЮТЬ ШАНС УКРАЇНСЬКІ ФІЛЬМИ ПОТРАПИТИ ДО КОНКУРСНОЇ ПРОГРАМИ КАННСЬКОГО КІНОФЕСТИВАЛЮ?

Що ж, коли відкрити шлюзи, то вниз рине не тільки загамована вода, а й усяке сміття, що довго збиралося на поверхні. І збурений намул з дна.

Щось подібне бачимо і на сьогоднішньому екрані. «Крутять» здебільшого не те, що має якусь мистецьку цінність, а те, що полюбляє невимогливий глядач, що приносить гроші.

Сумно це усвідомлювати. Але не менш гірко й прикро від іншого: вся кінопродукція, яка потрапляє в наші відеосалони, збільшого крадена. Отож можемо собі уявити, яку репутацію має наша країна на Заході у «кіношних» колах. Власне, з цієї проблеми й почалася розмова оглядача «Голосу України» з головою Укрдержкінофонду Юрієм ІЛЛЄНКОМ.

Руйнуються духовні засади, страждає місцевий бюджет ● Припинити привласнення інтелектуальної праці — захистити авторські права ● Американці готові зняти ембарго на показ своїх фільмів, але... ● Пакет майбутніх документів про українське кіно ліг на стіл Президента ● Майбутнє — за фаховими об'єднаннями кіномитців ● Шлях у Канни: проблема не стільки творча, скільки фінансова.

ІМІДЖ, АЛЕ НЕ ТОЙ

— Справді, піратство сьогодні процвітає в нашому прокаті, — каже Юрій Герасимович. — Причому, ділки, які заробляють на цьому шалені гроші, діють з такою спритністю, що їм можна тільки позаздрити. Касета, яка надходить в американські магазини, скажімо, в понеділок, у п'ятницю вже з'являється в київських відеосалонах. Фільми знімаються через «Сателіт», з екрана телебачення і «запускаються» на екран.

— Звісно, неймовірно поганої якості.

— В даному разі якості взагалі ніякої немає. Це, якщо хочете, знищення самого феномену зображення.

— Невже не можна припинити таке неподобство?

— Можна. Але тільки в тому випадкові, коли в нас діятиме закон про охорону авторських прав та інтелектуальної власності. Це й стало ключовою позицією в сьогоднішній діяльності Укрдержкінофонду.

— Зрештою, коли цього не зробимо, то західний світ нас просто не сприйматиме як цивілізовану державу.

— Так, це не тільки кінематографічна проблема. Це проблема іміджу нашої держави, її рівня демократії й цивілізованості.

— Та й, очевидно, треба говорити про інше. Всі ці відеосалони, які «крутять» крадену «клубничку», підривають економічні основи державної кіномережі, бо забирають у неї глядача.

— Усе, це тісно пов'язано між собою. Отже, від цього піратства не тільки втрачає імідж нашої держави, а й руйнуються певні духовні засади, серйозно страждає місцевий бюджет. Таким чином з України «вимивається» сила - силенна грошей, що нам навіть важко собі уявити.

Треба нам замислитися і над іншим. Хочемо ми того чи ні, але з кожним днем збільшується наш зовнішньоекономічний борг. Адже рано чи пізно нам виставлять рахунки за експлуатацію стрічок, які незаконним шляхом потрапили на український відеоекран.

Припинити це неподобство, це непрохане привласнення чужої інтелектуальної праці може тільки закон, який охоронятиме авторські права й інтелектуальну власність в аудіовізуальних мистецтвах. І хоч як нам болить ця проблема, але розробити такий закон один тільки фонд неспроможний. Хоча б з тієї причини, що ми не є юридичною службою.

Але щось робити треба — так далі тривати не може. І ми залучили до розробки проекту майбутнього закону всі зацікавлені сторони — американських, англійських, німецьких спеціалістів.

НЕ ТРЕБА ВИНАХОДИТИ ВЕЛОСИПЕД

— Отже, Укрдержкінофондові не довелося «винаходити велосипед», бо цивілізований кінематографічний світ живе за цивілізованим принципом: можеш використовувати для свого бізнесу тільки те, що належить тобі, що куплено тобою.

— Так, там діють закони, в основу яких покладено три класичних міжнародних документи: Всесвітню конвенцію про захист авторських прав, Бернську конвенцію про захист авторських прав у галузі літератури й мистецтва і Всесвітню конвенцію про захист авторських прав виробників і виконавців аудіовізуальних творів. І для того, щоб увійти в поле дії цих конвенцій, щоб приєднатися до них, мусимо мати відповідне національне законодавство.

Я недавно повернувся з Каннського кінофестивалю. Їздив туди не за рахунок нашої молодої держави — моє відрядження оплатив фонд «Відродження», який не менше за нас зацікавлений у тому, щоб ми нарешті навели порядок у власному прокатному «господарстві». Зустрічався з паном Джеком Валенті — президентом відомої компанії «Моушн Пікчерс Експорт Ассошіейшен оф Америка», яка розповсюджує й показує американське кіно в усьому світі. А також з віце-президентом тієї ж компанії Франкліном Тоніні, який займається цими ж проблемами в межах Європи.

Треба сказати, що американців дуже цікавить український кіноринок, і вони охоче візьмуться за його освоєння. Але знову ж на перепоні стоїть оте піратство, яке в нас сьогодні процвітає. Мені дали зрозуміти, що США тільки тоді знімуть ембарго, накладене на показ американських фільмів у колишніх республіках Союзу, коли наш прокат працюватиме згідно з міжнародними конвенціями про захист авторських прав.

І коли я поклав перед ними проект нашого закону, та ще й англійською мовою, вони, без перебільшення, були приємно вражені. Зокрема, пан Тоніні зауважив, що в разі запровадження цього закону Україна має шанси першою серед держав на терені колишнього Союзу одержати доступ до сучасної американської кінопродукції.

— Наскільки я зрозумів, проект такого закону практично вже підготовлений?

— Так, ми розробили його за активного сприяння фонду Пропера і фонду Сороса, які допомогли нам фахівцями і відповідними інформаційними матеріалами. В цьому проекті знайшли відображення всі положення Бернської конвенції з охорони авторських прав. По суті, ми підготували цілий пакет майбутніх документів про кіно, який знайшов цілковите схвалення на засіданні колегії з гуманітарних питань Державної Думи, що відбулося наприкінці травня.

— Але ми знаємо, який довгий шлях нерідко проходить проект, поки його розгляне Верховна Рада, поки він набере чинності документа.

— То справді може тягнутися півроку, а то й більше. Але є інший варіант. Скажімо, провести це як положення про кіно через указ Президента.

— Як тимчасове?

— Можна як тимчасове. До тих пір, поки не приймуть закон. А саме положення можуть скласти три важливих документи: про захист авторських прав та інтелектуальної власності, про державне замовлення і про платний сертифікат для показу фільмів на екранах України.

Отже, як тільки з'явиться указ Президента з цього приводу (а я вірю, що він неодмінно з'явиться!), то відразу представники «Моушн Пікчерс Експорт Ассошіейшен оф Америка» приїдуть в Україну для налагодження співпраці.

Є домовленість і з постійною німецькою фірмою, яку очолює доктор Бодо Скріба. Я, до речі, не так давно зустрічався з президентською радою цієї фірми і можу із впевненістю сказати: німецькі бізнесмени також прагнуть вийти на український кіноринок. Буквально цими днями ми мали з ними переговори в Києві. І що характерно, їхні пропозиції навіть перспективніші, ніж американські. Німці запропонували нам спільними зусиллями реорганізувати всю кіномережу. Тобто, переобладнати наші кінотеатри, зробити їх значно комфортабельнішими й сучаснішими. І то не просто добрі наміри, бо мають уже готову концепцію, як це зробити в такий спосіб, щоб залучити до цього й наші інвестиції та виробничі потужності.

Такі дії, як на мене, повинні зміцнити позиції українського кіно. Як на внутрішньому, так і на зовнішньому ринкові. Захистити від небажаних впливів не тільки прокат, а й саме кіновиробництво, увесь творчий процес.

— А як сьогодні ідуть справи на кіностудіях України? Чи запускаються в роботу нові сценарії, чи вже немає за що знімати фільми?

— Як не дивно, але нові фільми знімаються. По-перше, сама держава виділила зі свого куцого, обсмиканого бюджету дещо для українського кінематографа. Тих коштів, певна річ, не вистачає, щоб розв'язати всі проблеми. Але фінансуємо виробництво десь близько десяти художніх фільмів.

Окрім того, завдяки зусиллям керівництва Київської кіностудії імені Довженка, реалізовуються кілька проектів міжнародних.

— Тобто, йдеться про спільне виробництво фільмів?

— Не обов'язково. Скажімо, ми надаємо західним партнерам технічні послуги. Спектр цього співробітництва досить широкий. Має намір знімати свій фільм у Львові Спілберг. Уже сам факт приїзду цього метра сучасного кіно в Україну зробить її відомою в усьому кінематографічному світі.

Маємо зберегти й документальне українське кіно, творчі позиції якого протягом останніх років істотно зміцніли, набрали неординарних контурів. Ось тільки прикро, що багато талановитих стрічок так і не доходить до масового глядача. Щоб виправити цю прикру ситуацію, думаємо створити спеціальний телевізійний канал для їх показу. Маємо й цікаві пропозиції з цього приводу західних інвесторів.

ЧИ СТАНЕ УКРАЇНА ВІДОМОЮ В КІНОШНОМУ СВІТІ?

— Які тепер стосунки між Укрдержкінофондом і Спілкою кінематографістів? Адже ще донедавна вони були скоріше конфронтаційними, ніж партнерськими.

— Думаю, що Спілка, як така, доживає останні дні. Майбутнє — за фаховими об'єднаннями. Швидше, це будуть професіональні гільдії, які захищатимуть інтереси своїх членів. Захищатимуть на підставі майбутнього Закону про захист авторських прав і інтелектуальної власності. По суті, закон стане своєрідним правовим фундаментом, на якому витвориться, постане об'єднання професіоналів, без участі яких збалансувати сучасний кінопроцес, підняти його професійний рівень практично неможливо.

— А піднімати сучасне українське кіно, рятувати його від рецидивів вторинності, поверховості, шаблону конче потрібно.

— Не лукавитиму: сьогодні одна з найбільших загроз, які реально постали перед мистецтвом — це аматорський рівень. Сьогодні в кінематограф [...]
то людей, як[...]
мають ніяког[...]
ного рівня.

**— Ще й [...]
великі гроші.**

— Причом[...]
ше одним еп[...]
не вміють р[...]
іншу історію.[...]
знецінює ми[...]
тою, руйнує [...]
дивно, що гл[...]
заглядає в к[...]
тує кіно. І я[...]
дії повинні [...]
своєї профес[...]
цтва.

**— Отож [...]
нах нам роби[...]**

— Це, зна[...]
реотипів імп[...]
ції, що нам[...]
має чог[...] б[...]
вілізова[...]
Цієї весни[...]
була предст[...]
фільмами у [...]
грамі. Звісн[...]
Росія мала [...]
торговельний[...]
продавала ф[...]
і... українськ[...]
жать у колиш[...]
пасниках.

Я думаю, [...]
ступного рок[...]
ринок Канн[...]
валю, а як [...]
й потрапити [...]
одного з ко[...]
лярної [...]

Проблема [...]
ча, скільки [...]
для того, щ[...]
Канни лише[...]
треба виклас[...]
близно 60 [...]
Тобто, [...]
«торгов[...]
власний офі[...]
оренду кіно[...]
зуватимуть [...]
про інформа[...]
матеріали... [...]
печити люд[...]
цюватимуть,[...]
ванням. Пра[...]
потрапляє в[...]
граму, то ч[...]
руть на себ[...]
фестивалю.

Так, це [...]
треба робит[...]
ли відірван[...]
кого світу.

Я ду[...]
ня закону п[...]
во, навіть у[...]
вого полож[...]
змогу зроб[...]
вий наступ[...]
зувати і пр[...]
ний кінофе[...]
Україні. М[...]
до розробк[...]
Якщо все [...]
зможемо пр[...]
стиваль уж[...]
го року. Б[...]
бити лише [...]
діяти у на[...]
хист автор[...]
коли приїду[...]
риканці, ф[...]
ці, то приї[...]

**— Що [...]
тися.**

КРАС[...]

P. S. Ко[...]
тувалося д[...]
ке кіно вз[...]
без держа[...]
парламент [...]
не фінансу[...]
бюджету к[...]
їни. Отож [...]
сальна і т[...]
кіностудії [...]
жавними, [...]
припинено.[...]
нився й у[...]
цес. Тисяч[...]
працівникі[...]
жуть опин[...]
а наша ку[...]
лишитися [...]
усвідомлю[...]

ІНТЕЛЕКТ— У ЛЮДИ,

ЬКІ ФІЛЬМИ ПОТРАПИТИ ДО НСЬКОГО КІНОФЕСТИВАЛЮ?

...уються духовні засади, страждає місцевий бюджет ● ...нити привласнення інтелектуальної праці — захи... ...торські права ● Американці готові зняти ембарго ... своїх фільмів, але... ● Пакет майбутніх документів ...їнське кіно ліг на стіл Президента ● Майбутнє — за ...и об'єднаннями кіномитців ● Шлях у Канни: про... ...стільки творча, скільки фінансова.

...Джеком Ва... ...том відомої ...н Пікчерс ...ейшен оф ...розповсюд... ...ериканське ...ті. А також ...м тієї ж ...ном Тоніні, ...ими ж про... ...Європи.

...що амери... ...ить україн... ...і вони охо... ...його осво... ...ж на пере... ...ратство, яке ...цвітає. Ме... ..., що США ...ть ембарго, ...аз амери... ...у колиш... ...Союзу, ко... ...рацюватиме ...дними кон... ...ст авторсь...

...в перед ни... ...закону, та ...мовою, во... ...щення були ... Зокрема, ...жив, що в ...ня цього за... ...шанси пер... ...в на терені ...у одержати ...ї американ... ...ції.

...я зрозумів, ...кону прак... ...овлений?

...зробили йо... ...сприяння ...фонду Со... ...ли нам фа... ...відними ін... ...атеріалами. ...знайшли ві... ...положення ...ції з охоро... ...ав. По суті, ...цілий пакет ...нтів про кі... ...в цілковите ...данні коле... ...х питань

Державної Думи, що відбулося наприкінці травня.

— Але ми знаємо, який довгий шлях нерідко проходить проект, поки його розгляне Верховна Рада, поки він набере чинності документа.

— То справді може тягнутися півроку, а то й більше. Але є інший варіант. Скажімо, провести це як положення про кіно через указ Президента.

— Як тимчасове?

— Можна як тимчасове. До тих пір, поки не приймуть закон. А саме положення можуть скласти три важливих документи: про захист авторських прав та інтелектуальної власності, про державне замовлення і про платний сертифікат для показу фільмів на екранах України.

Отже, як тільки з'явиться указ Президента з цього приводу (а я вірю, що він неодмінно з'явиться!), то відразу представники «Моушн Пікчерс Експорт Ассошіейшен оф Америка» приїдуть в Україну для налагодження співпраці.

Є домовленість і з постійною німецькою фірмою, яку очолює доктор Бодо Скріба. Я, до речі, не так давно зустрічався з президентською радою цієї фірми і можу із впевненістю сказати: німецькі бізнесмени також прагнуть вийти на український кінoринок. Буквально цими днями ми мали з ними переговори в Києві. І що характерно, їхні пропозиції навіть перспективніші, ніж американські. Німці запропонували нам спільними зусиллями реорганізувати всю кіномережу. Тобто, переобладнати наші кінотеатри, зробити їх значно комфортабельнішими й сучаснішими. І то не просто добрі наміри, бо мають уже готову концепцію, як це зробити в такий спосіб, щоб залучити до цього й наші інвестиції та виробничі потужності.

Такі дії, як на мене, повинні зміцнити позиції українського кіно. Як на внутрішньому, так і на зовнішньому ринкові. Захистити від небажаних впливів не тільки прокат, а й саме кіновиробництво, увесь творчий процес.

— А як сьогодні ідуть справи на кіностудіях України? Чи запускаються в роботу нові сценарії, чи вже немає за що знімати фільми?

— Як не дивно, але нові фільми знімаються. По-перше, сама держава виділила зі свого куцого, обсмиканого бюджету дещо для українського кінематографа. Тих коштів, певна річ, не вистачає, щоб розв'язати всі проблеми. Але фінансуємо виробництво десь близько десяти художніх фільмів.

Окрім того, завдяки зусиллям керівництва Київської кіностудії імені Довженка, реалізовуються кілька проектів міжнародних.

— Тобто, йдеться про спільне виробництво фільмів?

— Не обов'язково. Скажімо, ми надаємо західним партнерам технічні послуги. Спектр цього співробітництва досить широкий. Має намір знімати свій фільм у Львові Спілберг. Уже сам факт приїзду цього метра сучасного кіно в Україну зробить її відомою в усьому кінематографічному світі.

Маємо зберегти й документальне українське кіно, творчі позиції якого протягом останніх років істотно змінилися, набрали неординарних контурів. Ось тільки прикро, що багато талановитих стрічок так і не доходить до масового глядача. Щоб виправити цю прикру ситуацію, думаємо створити спеціальний телевізійний канал для їх показу. Маємо й цікаві пропозиції з цього приводу західних інвесторів.

ЧИ СТАНЕ УКРАЇНА ВІДОМОЮ В КІНОШНОМУ СВІТІ?

— Які тепер стосунки між Укрдержкінофондом і Спілкою кінематографістів? Адже ще донедавна вони були скоріше конфронтаційними, ніж партнерськими.

— Думаю, що Спілка, як така, доживає останні дні. Майбутнє — за фаховими об'єднаннями. Швидше, це будуть професіональні гільдії, які захищатимуть інтереси своїх членів. Захищатимуть на підставі майбутнього Закону про захист авторських прав і інтелектуальної власності. По суті, закон стане своєрідним правовим фундаментом, на якому витвориться, постане об'єднання професіоналів, без участі яких збалансувати сучасний кінопроцес, підняти його професійний рівень практично неможливо.

— А піднімати сучасне українське кіно, рятувати його від рецидивів вторинності, поверховості, шаблону конче потрібно.

— Не лукавитиму: сьогодні одна з найбільших загроз, які реально постали перед мистецтвом — це аматорський рівень. Сьогодні в кінематограф прийшло багато людей, які, зрештою, не мають ніякого професіонального рівня.

— Ще й хочуть заробити великі гроші.

— Причому заробити лише одним епатажем. Навіть не вміють розповісти ту чи іншу історію. А аматорство знецінює мистецтво і, зрештою, руйнує його. Тому й не дивно, що глядач усе рідше заглядає в кінотеатр, бойкотує кіно. І якраз творчі гільдії повинні стати на захист своєї професії, свого мистецтва.

— Отож поки що в Каннах нам робити нічого?

— Це, знаєте, один із стереотипів імперської концепції, що нам, українцям, немає чого ...бити п... з цивілізова...ий людьми.

Цієї весни СНД у Каннах була представлена двома фільмами у конкурсній програмі. Звісно, російськими. Росія мала свій офіс, свій торговельний павільйон, де продавала фільми. Серед них і... українські, що й досі лежать у колишніх союзних запасниках.

Я думаю, що нам уже наступного року треба вийти на ринок Каннського кінофестивалю, а як пощастить — то й потрапити з фільмом до одного з конкурсів...ої популярної м...ики.

Проблема не стільки творча, скільки фінансова. Адже для того, щоб привезти у Канни лише один фільм, треба вкласти «на стіл» приблизно 60 тисяч доларів. Тобто, ... це для «торгов...очки», ...аднати власний офіс, заплатити за оренду кінотеатру, де показуватимуть фільм, подбати про інформаційно - рекламні матеріали... Зрештою, забезпечити людей, які там працюватимуть, житлом і харчуванням. Правда, якщо фільм потрапляє в конкурсну програму, то частину затрат беруть на себе організатори фестивалю.

Так, це важко. Але це треба робити, щоб ми не були відірваними від мистецького світу.

Я дум..., що за... ...адження закону про авторське право, навіть у вигляді тимчасового положення, дасть нам змогу зробити дуже важливий наступний крок: організувати і провести міжнародний кінофестиваль у самій Україні. Ми вже приступили до розробки його концепції. Якщо все буде гаразд, то зможемо провести такий фестиваль уже наприкінці цього року. Бо це можна зробити лише тоді, коли почне діяти у нас закон про захист авторського права. А коли приїдуть в Україну американці, французи й італійці, то приїдуть і всі інші.

— Що ж, будемо сподіватися.

Розмову вів Володимир КРАСНОДЕМСЬКИЙ.

P. S. Коли це інтерв'ю готувалося до друку, українське кіно взагалі залишилося без державної підтримки: парламент прийняв рішення не фінансувати з державного бюджету кінематограф України. Отож виникла парадоксальна і тривожна ситуація: кіностудії залишилися державними, а їх фінансування припинено. Звісно, що зупинився й увесь творчий процес. Тисячі кваліфікованих працівників уже завтра можуть опинитися за воротами, а наша культура взагалі залишитися без кіно. Гірко це усвідомлювати, але факт.

ЗА ЩО БОРОЛАСЯ У...

«Голос України» до 50-річчя утворення Української повстанської армії (УПА) вже видрукував серію матеріалів про тернистий шлях її вояків, які, опинившись між молотом і ковадлом німецького фашизму і сталінського більшовизму, піднялися на боротьбу за самостійну Україну. Всього було на цьому шляху — крові, сліз, втрат, помилок, прозрінь, каяття... Але головне, заради чого йшли на смерть молоді хлопці з Волині та Галичини,— це прагнення прислужитися своєму народові, виборюти зі зброєю в руках таку жадану і таку примарну тоді волю.

Ми намагалися надавати можливість висловитися авторам, які по-різному оцінюють діяльність УПА в роки другої світової війни. У редакційному портфелі скопичилося напередодні ювілею багато різноманітних матеріалів з полярними позиціями щодо УПА — від проголошення її вояків національними героями України до навішування ярлика німецько-фашистських посіпак. Ось що пишуть, наприклад, у своєму зверненні члени Комітету ветеранів війни:

«Українська повстанська армія, створена Організацією українських націоналістів (ОУН) в 1942 році, була оснащена і озброєна вермахтом, діяла під контролем фашистів і воювала на їхньому боці, надаючи окупантам пряму допомогу в поневоленні і знищенні українського народу, в боротьбі проти радянських партизанів, Радянської Армії і влади. Це загальновідомі і незаперечні факти. Вони відбиті в документах самої УПА...».

Публікуємо постанову, прийняту на III Надзвичайному Великому Зборі ОУН в серпні 1943 року, яка так і називалася: «За що бореться Українська Повстанча Армія (УПА)!».

«Українська Повстанча Армія бореться за Українську Самостійну Соборну Державу і за те, щоб кожна нація жила вільним життям у своїй власній, самостійній державі. Знищення національного поневолення та експлуатації нації нацією, система вільних народів у власних, самостійних державах — це єдиний лад, який дасть справедливу розв'язку національного і соціального питання в цілому світі.

УПА бореться проти імперіалістів і імперій, бо в них один пануючий народ поневолює культурно і політично та визискує економічно інші народи. Тому УПА бореться проти СРСР і проти німецької «нової Європи».

УПА з усією рішучістю бореться проти інтернаціоналістичних і фашистсько-націонал-соціалістичних програм та політичних концепцій, бо вони є знаряддям завойовницької політики імперіалістів. Тому ми проти російського комунобільшовизму і проти німецького націонал-соціалізму.

УПА проти того, щоб один народ, здійснюючи імперіалістичні цілі, «визволяв», «брав під охорону», «під опіку» інші народи, бо за цими лукавими словами криється огидний зміст — поневолення, насильство, грабунок. Тому УПА бореться проти російсько-більшовицьких і німецьких загарбників, поки не очистить Україну від усіх «опікунів» і «визволителів», поки не здобуде Української Самостійної Соборної Держави (УССД), в якій селянин, робітник і інтелігент могтиме вільно, заможно і культурно жити та розвиватися.

УПА за повне визволення українського народу з-під московсько - більшовицького ярма, за побудову УССД без поміщиків, капіталістів та без більшовицьких комісарів, енкаведистів і партійних паразитів.

В українській державі влада вважатиме за найвищий обов'язок інтереси народу. Не маючи загарбницьких цілей та поневолених країн і пригноблених народів у своїй державі, народна влада України не витрачатиме часу, енергії та коштів на творення апарату гноблення. Українська народна влада всі економічні ресурси та всю людську енергію спрямує на побудову нового державного порядку, справедливого соціального ладу, на економічне будівництво країни та культурне піднесення народу.

В лавах УПА борються українські селяни, робітники та інтелігенти проти гнобителів, за УССД, за національне і соціальне визволення, за новий державний порядок та новий суспільний лад:

Документи

1. а) За знищення більшовицької експлуататорсько-кріпацької системи в організації сільського господарства. Виходячи з того, що земля є власністю народу, українська народна влада не накидуватиме селянам однієї форми користування землею. Тому в українській державі допускатиметься індивідуальне та колективне користування землею, в залежності від волі селян.

б) За безплатну передачу селянам західних українських областей всіх поміщицьких, монастирських та церковних земель.

2. а) За те, щоб велика промисловість була національно-державною власністю, а дрібна — кооперативно-громадською.

б) За участь робітників у керівництві заводами, за фаховий, а не комісарсько-партійний принцип у керівництві.

3. а) За загальний 8-годинний робочий день. Понаднормова праця може бути тільки вільною, як і кожна праця взагалі, і робітник отримуватиме за неї окрему зарплату.

б) За справедливу оплату праці, за участь робітників у прибутках підприємства. Робітник отримуватиме таку зарплату, яка потрібна для забезпечення матеріальних і духовних потреб цілої його сім'ї. При річних підсумках господарського стану підприємств кожний робітник одержуватиме у громадсько-кооперативних підприємствах дивіденд, а в національно-державних — премію.

в) За вільну працю, вільний вибір професії, вільний вибір місця праці.

г) За свободу профспілок. За знищення стахановщини, соцзмагань, підвищування норм та інших способів експлуатації працюючих.

4. За вільне ремесло, за добровільне об'єднання ремісників у артілі, за право ремісника вийти з артілі та індивідуально виконувати працю і вільно розпоряджатися своїм заробітком.

5. За національно-державну організацію великої торгівлі, за громадсько-кооперативну дрібну торгівлю та за дрібну приватну торгівлю, за вільні базари.

6. За повну рівність жінки з чоловіком у всіх громадських правах і обов'язках, за вільний доступ жінки до всіх шкіл, до в... за першочергов... ...ки на фізично ... щоб жінка не ... ...бітку в шахтах, ... інших важких ... внаслідок цього ... ла свого здоров'... ну охорону ... Батько сім'ї о... крім плати за ... додаткову плат... мання жінки і ... дітей.

7. а) За обов'... ...нє навчання. З... освіти і культ... народної маси ш... рення мережі ... ництв, бібліоте... но, театрів тощо...

б) За пошире... фахового шкільн... впинне зростан... ліфікованих кад... на всіх ділянка...

в) За вільний ... ді до всіх вищи... закладів. За ... студентства сти... чами, помешкан... вчальними прил...

г) За всебічн... ний розвиток м... ління — морал... вий та фізич... ний доступ до ... і культурних на... ва.

8. За пошану ... телігенції. За ... ких матеріальн... ці, щоб інтел... цілком спокійни... рашній день та ... м'ї, міг віддат... но-творчій прац... ні умови до пра... постійно зба... знання та під... розумово-культу...

9. а) За повн... ня всіх працю... рість та на вип... чи каліцтва.

б) За широке ... ня охорони нар... в'я, за поширен... карень, санатор... та будинків ві... збільшення лік... рів. За право ... безплатне корис... ма закладами о... в'я.

в) За особли... опіку над дітьм... за поширення ... чих ясел та сад... їв, таборів в... охоплення всіє... молоді державн... ми опіки та вих...

10. а) За с... слова, думки, п... ри і світогляд... ційного накиду... ності світогляд... догм.

б) За вільне ... виконування ку... суперечать гро... ралі.

в) За відокр... ковних організ... жави.

г) За культу... з другими наро... во виїзду гром... дон для навчан... та пізнавання ... турних надбан... дів.

11. За повне... нальних менш... свою власну п... сту національн...

12. За рівні... мадян України ... від їх національ... жавних та гро... вах і обов'язк... право на зароб... чинок.

13. За віль... по формі і по ... ру, за героїчну... високу мораль,... ку солідарніст... дисципліну».

Серпень 194...

Валентин ЛАВ...

рийшло бага-
зрештою, не
професіональ-

...уть заробити

...заробити ли-
...ажем. Навіть
...овісти ту чи
... аматорство
...цтво і, зреш-
...о. Тому й не
...ач усе рідше
...театр, бойко-
...з творчі гіль-
...ти на захист
... свого мисте-

...и що в Кан-
...нічого?

..., один із сте-
...ької концеп-
...країнцям, не-
... з ци-
...дьм...
...НД у Каннах
...ена двома
...курсній про-
...російськими.
... офіс, свій
...вільйон, де
...и. Серед них
...цо й досі ле-
...союзних за-

...нам уже на-
...реба вийти на
...о кінофести-
...астить — то
... фільмом до
...ів...ної попу-
...ти.
...стільки твор-
...нсова. Адже
...привезти у
...один фільм,
...на стіл» при-
... доларів.
... це для
... аднати
...заплатити за
...у, де пока-
...м, подбати
...о - рекламні
...штою, забез-
...які там пра-
...лом і харчу-
...якщо фільм
...курсну про-
...у затрат бе-
...організатори

...о. Але це
...об ми не бу-
...від мистець-

...аджен-
...торське пра-
...яді тимчасо-
... дасть нам
...дуже важли-
...крок: органі-
...и міжнарод-
...ль у самій
... приступили
...о концепції.
... гаразд, то
...и такий фе-
...рикінці цьо-
... можна зро-
... коли почне
...кон про за-
... права. А
...Україну аме-
...зи й італій-
... всі інші.

...цемо сподіва-

...змову вів
...Володимир
...МСЬКИЙ.

...інтерв'ю го-
...ку, українсь-
... залишилося
... підтримки:
...яв рішення
... державного
...ограф Укра-
...ла парадок-
...на ситуація:
...шилися дер-
...фінансування
...ю, що зупи-
...ворчий про-
...аліфікованих
... завтра мо-
...за воротами,
... взагалі за-
...но. Гірко це
...але факт.

ЗА ЩО БОРОЛАСЯ УПА

«Голос України» до 50-річчя утворення Української повстанської армії (УПА) вже видрукував серію матеріалів про тернистий шлях її вояків, які, опинившись між молотом і ковадлом німецького фашизму і сталінського більшовизму, піднялися на боротьбу за самостійну Україну. Всього було на цьому шляху — крові, сліз, втрат, помилок, прозрінь, каяття... Але головне, заради чого йшли на смерть молоді хлопці з Волині та Галичини,— це прагнення прислужитися своєму народові, вибороти зі зброєю в руках таку жадану і таку примарну тоді волю.

Ми намагалися надавати можливість висловитися авторам, які по-різному оцінюють діяльність УПА в роки другої світової війни. У редакційному портфелі скопичилося напередодні ювілею багато різноманітних матеріалів з полярними позиціями щодо УПА — від проголошення її вояків національними героями України до навішування ярлика німецько-фашистських посіпак. Ось що пишуть, наприклад, у своєму зверненні члени Комітету ветеранів війни:

«Українська повстанська армія, створена Організацією українських націоналістів (ОУН) в 1942 році, була оснащена і озброєна вермахтом, діяла під контролем фашистів і воювала на їхньому боці, надаючи окупантам пряму допомогу в поневоленні і знищенні українського народу, в боротьбі проти радянських партизанів, Радянської Армії і влади. Це загальновідомі і незаперечні факти. Вони відбиті в документах самої УПА...».

Публікуємо постанову, прийняту на III Надзвичайному Великому Зборі ОУН в серпні 1943 року, яка так і називалася: «За що бореться Українська Повстанча Армія (УПА)!».

Документи

«Українська Повстанча Армія бореться за Українську Самостійну Соборну Державу і за те, щоб кожна нація жила вільним життям у своїй власній, самостійній державі. Знищення національного поневолення та експлуатації нації нацією, система вільних народів у власних, самостійних державах — це єдиний лад, який дасть справедливу розв'язку національного і соціального питання в цілому світі.

УПА бореться проти імперіалістів і імперій, бо в них один пануючий народ поневолює культурно і політично та визискує економічно інші народи. Тому УПА бореться проти СРСР і проти німецької «нової Європи».

УПА з усією рішучістю бореться проти інтернаціоналістичних і фашистсько-націонал-соціалістичних програм та політичних концепцій, бо вони є знаряддям завойовницької політики імперіалістів. Тому ми проти російського комунобільшовизму і проти німецького націонал-соціалізму.

УПА проти того, щоб один народ, здійснюючи імперіалістичні цілі, «визволяв», «брав під охорону», «під опіку» інші народи, бо за цими лукавими словами криється огидний зміст — поневолення, насильство, грабунок. Тому УПА бореться проти російсько-більшовицьких і німецьких загарбників, поки не очистить Україну від усіх «опікунів» і «визволителів», поки не здобуде Української Самостійної Соборної Держави (УССД), в якій селянин, робітник і інтелігент могтиме вільно, заможно і культурно жити та розвиватися.

УПА за повне визволення українського народу з-під московсько - більшовицького ярма, за побудову УССД без поміщиків, капіталістів та без більшовицьких комісарів, енкаведистів і партійних паразитів.

В українській державі влада вважатиме за найвищий обов'язок інтереси народу. Не маючи загарбницьких цілей та поневолених країн і пригноблених народів у своїй державі, народна влада України не витрачатиме часу, енергії та коштів на творення апарату гноблення. Українська народна влада всі економічні ресурси та всю людську енергію спрямує на побудову нового державного порядку, справедливого соціального ладу, на економічне будівництво країни та культурне піднесення народу.

В лавах УПА борються українські селяни, робітники та інтелігенти проти гнобителів, за УССД, за національне і соціальне визволення, за новий державний порядок та новий суспільний лад:

1. а) За знищення більшовицької експлуататорсько-кріпацької системи в організації сільського господарства. Виходячи з того, що земля є власністю народу, українська народна влада не накидуватиме селянам однієї форми користування землею. Тому в українській державі допускатиметься індивідуальне та колективне користування землею, в залежності від волі селян.

б) За безплатну передачу селянам західних українських областей всіх поміщицьких, монастирських та церковних земель.

2. а) За те, щоб велика промисловість була національно-державною власністю, а дрібна — кооперативно-громадською.

б) За участь робітників у керівництві заводами, за фаховий, а не комісарсько-партійний принцип у керівництві.

3. а) За загальний 8-годинний робочий день. Понаднормова праця може бути тільки вільною, як і кожна праця взагалі, і робітник отримуватиме за неї окрему зарплату.

б) За справедливу оплату праці, за участь робітників у прибутках підприємства. Робітник отримуватиме таку зарплату, яка потрібна для забезпечення матеріальних і духовних потреб цілої його сім'ї. При річних підсумках господарського стану підприємств кожний робітник одержуватиме у громадсько-кооперативних підприємствах дивіденд, а в національно-державних — премію.

в) За вільну працю, вільний вибір професії, вільний вибір місця праці.

г) За свободу профспілок. За знищення стахановщини, соцзмагань, підвищування норм та інших способів експлуатації працюючих.

4. За вільне ремесло, за добровільне об'єднання ремісників у артілі, за право ремісника вийти з артілі та індивідуально виконувати працю і вільно розпоряджатися своїм заробітком.

5. За національно-державну організацію великої торгівлі, за громадсько-кооперативну дрібну торгівлю та за дрібну приватну торгівлю, за вільні базари.

6. За повну рівність жінки з чоловіком у всіх громадських правах і обов'язках, за вільний доступ жінки до всіх шкіл, до всіх професій, за першочергове право жінки на фізично легшу працю, щоб жінка не шукала заробітку в шахтах, рудняx та на інших важких промислах і внаслідок цього не руйнувала свого здоров'я. За державну охорону материнства. Батько сім'ї одержуватиме, крім плати за свою працю, додаткову платню на утримання жінки і неповнолітніх дітей.

7. а) За обов'язкове середнє навчання. За піднесення освіти і культури широкої народної маси шляхом поширення мережі шкіл, видавництв, бібліотек, музеїв, кіно, театрів тощо.

б) За поширення вищого і фахового шкільництва, за невпинне зростання висококваліфікованих кадрів фахівців на всіх ділянках життя.

в) За вільний доступ молоді до всіх вищих навчальних закладів. За забезпечення студентства стипендіями, харчами, помешканнями та навчальними приладдями.

г) За всебічний гармонійний розвиток молодого покоління — моральний, розумовий та фізичний. За вільний доступ до всіх наукових і культурних надбань людства.

8. За пошану до праці інтелігенції. За створення таких матеріальних основ праці, щоб інтелігент, будучи цілком спокійним про завтрашній день та про долю сім'ї, міг віддатися культурно-творчій праці: мав потрібні умови до праці над собою, постійно збагачував свої знання та підвищував свій розумово-культурний рівень.

9. а) За повне забезпечення всіх працюючих на старість та на випадок хвороби чи каліцтва.

б) За широке запровадження охорони народного здоров'я, за поширення мережі лікарень, санаторіїв, курортів та будинків відпочинку. За збільшення лікарських кадрів. За право працюючих на безплатне користування всіма закладами охорони здоров'я.

в) За особливу державну опіку над дітьми і молоддю, за поширення мережі дитячих ясел та садків, санаторіїв, таборів відпочинку, за охоплення всієї дітвори та молоді державними закладами опіки та виховання.

10. а) За свободу друку, слова, думки, переконань, віри і світогляду. Проти офіційного накидування суспільності світоглядних доктрин і догм.

б) За вільне визнавання і виконування культів, які не суперечать громадській моралі.

в) За відокремлення церковних організацій від держави.

г) За культурні взаємини з другими народами, за право виїзду громадян за кордон для навчання, лікування та пізнавання життя і культурних надбань інших народів.

11. За повне право національних меншостей плекати свою власну по формі і змісту національну культуру.

12. За рівність усіх громадян України, незалежно від їх національності, в державних та громадських правах і обов'язках, за рівне право на заробіток і відпочинок.

13. За вільну українську по формі і по змісту культуру, за героїчну духовність, високу мораль, за громадську солідарність, дружбу та дисципліну».

Серпень 1943 року.

Підготував
Валентин ЛАБУНСЬКИЙ.

Ситуація

НЕСПОРТИВНІ ІГРИ БІЛЯ ГІМНАСТИЧНОГО ПОМОСТУ

Кілька днів тому російські засоби масової інформації повідомили про скандал в олімпійській збірній СНД з художньої гімнастики. Природно, було надано слово тільки одній стороні. Що ж сталося насправді? Наш кореспондент вирушив у Новогорськ, де на підмосковній тренувальній базі команда готувалась до від'їзду в Барселону, і зустрівся з тренером українських гімнасток Альбіною ДЕРЮГІНОЮ.

— Альбіно Миколаївно, в інтерв'ю програмі «Спорт-уїкенд» російський тренер Н. Кузьміна навела факт: Оксана Костіна стала переможницею Кубка СНД, відтіснивши і Олександру Тимошенко, і Оксану Скалдіну. Але за рішенням тренерської ради до збірної включили Скалдіну. В чому ж справа?

— Скалдіна, довкола якої заварилася каша,— абсолютна чемпіонка СРСР та СНД. Однак і це не все. Відбірковими на Олімпіаду було кілька великих турнірів. Крім чемпіонату світу, конкурс «Олімпійські надії», змагання в Німеччині, Японії, Швеції. Українська спортсменка виступала на них значно краще, добилася вищих місць.

— Але зараз стверджують, що останній турнір був головним.

— У колишньому Держкомспорті є документ, де ясно записано: головним критерієм відбору на Олімпіаду є чемпіонат СНД. А його виграла Оксана Скалдіна. На другому місці — Олександра Тимошенко, Оксана Костіна зайняла лише четверте.

— Художня гімнастика — не легка атлетика, в ній оцінки виступів спортсменок суб'єктивніші. У зв'язку з цим чи були «чистими» результати Кубка СНД?

— За всі роки тренерської роботи я не бачила таких «диких» змагань. По-перше, вони були дуже погано організовані. А по-друге, якість суддівства не піддається ніякій критиці. Арбітр Сидорова, котра донедавна жила в Москві, по-своєму оцінювала українських гімнасток. Почалася гра «в одні ворота». Та й це не все. Апеляційне жюрі за міжнародними правилами не має права знижувати чи підвищувати оцінки. Але на Кубку СНД бригада, складена з російських суддів, уже заднім числом додала кілька балів Костіній, що й вивело її на перше місце.

— Однак справедливість перемогла. Ваші вихованки включені до складу олімпійської команди. В чім же проблема?

— Всю цю історію, дійсно, розглядала комісія, складена з керівників усіх республіканських федерацій художньої гімнастики. Переважною більшістю голосів (десять до одного) до збірної на Олімпіаду включили Тимошенко і Скалдіну. Але Кузьміна зажадала переголосування. Коли з цього нічого не вийшло, почався новий «тайм» навколоспортивної гри. Російські тренери оформляють Костіну як члена офіційної делегації, їй видали олімпійську спортивну форму. І я не виключаю, що вже в Барселоні вони зажадають провести заміну, залишивши за бортом турніру когось із наших дівчат.

— Чому раптом так затято почали «запихати» в збірну Костіну? Адже є ще й Лариса Лук'яненко, котра має вищі результати, ніж Костіна?

— Просто в Оксани Костіної з'явилися могутні спонсори...

— Як вам працюється тут, у Новогорську, після всієї цієї історії?

— Так собі. Двадцять років я треную тут. Іра Дерюгіна стала майстром у Новогорську, всі дівчатка, котрі за нею прийшли... Тепер нам постійно дають зрозуміти, що ми іноземці, ніхто нас сюди не кликав. Дівчат намагаються залякувати, тутешній тренерський персонал весь час апелює до російських лідерів. Тільки й чуєш: ось приїде Руцькой — він усіх зніме, наведе порядок. До спорту ця метушня не має відношення...

Інтерв'ю вів
Дмитро ПАВЛЕНКО.
Новогорськ
Московської області.

Реклама

Подія тижня: коментар спецкора міжнародного відділу

Час придивитися до нареченої

Одержати точну інформацію з перших рук — саме так, безперечно, можна охарактеризувати мету візитів практично всіх зарубіжних делегацій, які відвідують Україну. В цьому плані не був винятком і приїзд представників Ради Європи, який відбувся на початку тижня.

Нагадаю, що ця міжнародна установа, яка заснована у 1949 році і об'єднує 27 країн, займається виробленням загальноєвропейських угод у різних сферах — від правової, соціальної та економічної політики до проблем культури, молоді, охорони здоров'я тощо. Ці конвенції стають основою для відповідних змін у законодавстві країн-членів і тих держав, котрі приєднуються до цих документів.

Питання, які насамперед цікавили членів делегації, це підготовка нової Конституції України, перспективи проведення виборів на основі багатопартійності, політичні й правові реформи. Така інформація дасть можливість відкоригувати та розширити програму співробітництва з новими демократіями, що виникли на території колишнього СРСР. Враховуючи, що прямі контакти з РЄ були започатковані Головою українського парламенту І. Плющем не так уже й давно, під час візиту до Франції, залучення України до такої програми є, на мою думку, прогресом в інтеграції нашої країни до загальноєвропейських структур. Тим більше що, за словами генерального секретаря РЄ пані Лялюм'єр, Україна має повне право стати активним членом міждержавних європейських інститутів. Намітилися вже й перші конкретні кроки в цьому напрямі. Так, Україна найближчим часом візьме участь в реалізації програм і проектів РЄ, приєднається до її конвенції з питань культури, прийме у себе міжнародний симпозіум з прав людини. Сподіваємось, що й ту інформацію, яку одержали представники РЄ в Києві (а переговори з українським керівництвом були відвертими), буде позитивно відображено в резолюції Комітету міністрів цієї організації, який засідатиме на початку осені в Стамбулі.

Хотілося б зупинитися й на, може не найголовнішому, але доволі показовому факті, що делегацію супроводжувала велика група журналістів з багатьох впливових європейських держав, що буває не часто. Це напевне свідчить про той інтерес, який викликає процес європейської інтеграції України. Але, вважаю, своє слово мають сказати не тільки журналісти і навіть члени делегації. Вони приїхали один раз (хоча, напевне, й не останній). Аналіз і висновки — прерогатива експертів. Звичайно, їх уже чимало приїхало в Україну. Але прислати «своїх людей» пропонує й Рада Європи. І з метою не тільки вивчення ситуації, а й дорадництва.

За словами Л. Кравчука, ми готові прийняти експертів. Як пожартував Президент, «щоб вийти заміж, треба мати певні якості». Наречена — це Україна, наречений — європейські структури. Сьогодні — час становлення та оцінки наших якостей. Аби тільки не було затримок у розвитку.

Олексій ЄВСІКОВ.

Подробиці

...А ситуація непередбачувана

Перейшов до обговорення питань, що раніше були включені до порядку денного, вірменський парламент. Однак усі у Вірменії продовжують обговорювати події, що сталися у Верховній Раді минулого тижня.

Идеться про надзвичайне засідання, яке неоднозначно сприйняли і багато депутатів. і громадськість республіки. Як відомо, воно було скликане на вимогу Президента Тер-Петросяна. Важко сказати, чим було викликане подібне рішення глави вірменської держави. Питання, що їх обговорювали на цьому засіданні, явно суперечили інтересам самого Президента. По-перше, це стосується заяви про відставку Голови Верховної Ради Араркцяна, з чим Президент був не згоден. По-друге, проблеми визнання Нагірно-Карабаської Республіки Вірменією, чого теж досить довго уникав Тер-Петросян. З першого питання дебати були короткими. Більшістю голосів депутати відхилили відставку Араркцяна. Що ж до другого пункту, то після тривалих суперечок компроміс усе-таки було знайдено. Віднині керівникам і дипломатичним представникам Вірменії заборонено підписувати будь-який міжнародний документ, в якому Карабах згадується як складова частина Азербайджану. Прийняття цього рішення дещо розрядило внутрішньополітичне напруження в республіці. Річ у тім, що парламентська опозиція, що об'єднала в «Національний союз» сім з восьми представлених у Верховній Раді партій, вважає: Президент Вірменії і правляча нині політична організація «Вірменський загальнонаціональний рух» намагаються врегулювати карабаську проблему шляхом неприпустимих поступок. А саме розглядається якийсь компромісний варіант, за яким Карабах залишається адміністративно-територіальною одиницею Азербайджану із сумнівною культурною автономією. Ця обставина й стала однією з причин теперішньої нестабільної ситуації в республіці.

Іншим приводом для активізації опозиції у Вірменії є непримиренне ставлення до неї самого Президента. Коли раніше Тер-Петросян звинувачував опозиційні сили у неконструктивності, то тепер він вдається до обнародування фактів, що, на його думку, компрометують опозиціонерів. Насамперед це стосується республіканської партії «Дашнакцутюн», яка сьогодні є, мабуть, найсерйознішим і найнебезпечнішим опонентом нинішнього керівництва Вірменії. Нещодавно Президент обнародував дані, що нібито свідчать про співробітництво цієї організації з КДБ СРСР. Він також вислав з країни лідера дашнаків, громадянина Греції Грайра Марухяна. Це теж значною мірою розширило лави прихильників опозиції.

Таким чином, нинішня внутрішньополітична ситуація у Вірменії залишається складною. Президент збирає «компромат» на опозицію, а та, в свою чергу, вимагає його відставки. Передбачити, чия візьме в цьому протистоянні, сьогодні дуже важко.

Ара МЕЛІКСЕТЯН.
Єреван.

Реклама

ПОНЕДІЛОК

20 липня

І ПРОГРАМА УТ

16.00 УТН.
16.05 «Говоримо українською». Періодика.
16.25 Концерт оркестру штабу ПрикВО.
18.00 Пам'яті Сергія Параджанова. Кінопрограма «Я. Сергій Параджанов», «Арабески на тему Піросмані».
18.45 Співають діти.
19.00 УТН.
19.10 Фільм-концерт «Добрий вечір, сусідонько».
19.30 «Хто ми...» Громадсько-політичний відеотижневик.
20.40 Реклама.
20.45 На добраніч, діти.
21.00 «ДНІПРО».
21.35 Кінозустрічі.
22.35 Концерт фортепіанної музики. Грає Тадеуш Кернер.
23.05 УТН.
23.20 Художній фільм «Сама у човні».
0.45 «Ой, Прут-ріка». Співає заслужений артист України М. Мозговий.

І КАНАЛ «ОСТАНКІНО»

14.00 Новини (з сурдоперекладом).
14.20 Казки та притчі народів різних країн.
14.25 «Гонки по вертикалі». Художній телефільм. 1 серія.
15.30 Міжнародний музичний фестиваль «Слов'янський базар». День Беларусі.
17.00 Новини.
17.25 Мультфільм.
17.35 «Охоронна грамота». Живе дерево ремесел.
18.05 Футбольний огляд.
18.35 НЕП.
19.05 Прем'єра художнього телефільму «Чайка».
19.45 Вечірня казка.
20.00 Новини.
20.40 Прем'єра художнього телефільму «Квартира». 4 серія.
21.15 Прем'єра телефільму «Зірки російського балету». 2 серія.
22.20 «Нова студія» представляє. У перерві — Новини.
0.05 «Гонки по вертикалі». Художній телефільм. 1 серія.

КАНАЛ «РОСІЯ», ІІ ПРОГРАМА УТ

7.00 Вісті.
7.20 Час ділових людей.
7.50 Біла ворона.
8.35 Дозвілля.
8.50 Ансамбль «Російське військо».
9.55 Документальна панорама. «Коли Вітебськ був Парижем».
10.25 «Здрастуйте».
11.05 Денний сеанс. «Фуете». Художній фільм.
12.40 Селянське питання.
13.00 Вісті.
13.20 Із залу Конституційного суду Росії.
15.00 Манера.
15.30 Озирнись, Росіє.
16.10 Мульти-пульти.
16.30 Там-там новини.
16.45 Тінко.
17.00 ТрансРосефір.
17.45 Обличчям до Росії.
18.00 Музичний антракт.
18.15 Київська панорама.
18.35 Г. Телеман. Концерт для скрипки, фагота, гобоя та камерного оркестру.
18.50 Телебіржа інформує.
19.00 Вісті.
19.20 Свято кожен день.
19.30 Детектив по понеділках.
21.00 Нон-стоп-рандеву.
21.55 Реклама.
22.00 Вісті. Астрологічний прогноз.
22.20 Із залу Конституційного суду Росії.
22.50 Д. Бортнянський. Опера «Алкід».

СТУДІЯ «ТЕТ-А-ТЕТ»

13.25 Мультфільми.
14.00 Худ. фільм «Ферріс Б'юлер бере вихідний».
15.40 Відеомузика.
20.05 Мультфільми.
20.30 Худ. фільм «Як розібратись із справами».
22.10 Відеомузика.

ВІВТОРОК

21 липня

І ПРОГРАМА УТ

8.00 З восьмої до дев'ятої.
9.00 Художній телефільм «Інопланетянка».
10.20 Доброго вам здоров'я. Материнство.
10.50 Кінозустрічі.
11.50 Мультфільми.
12.10 УТН.
12.25 Нові мелодії армійського оркестру.
16.00 УТН.
16.05 Канал «Д».
16.55 Музичний фільм «Композитор Геннадій Гладков».
17.50 Мультфільм.
18.00 Прем'єра документального телефільму «...А що росте без коріння».
18.15 Оркестрові барви. Концерт симфонічного оркестру Львівської філармонії.
19.00 УТН.
19.10 Фільм-концерт «Кобзар Остап Стахів».
19.30 Студія «1 грудня».
20.40 Ай Пі Київ інформує.
20.45 На добраніч, діти.
21.00 «ДНІПРО».
21.35 Реклама.
21.40 Кінофільм «Театр Параджанова». 1 та 2 серії.
23.20 УТН.
23.35 «Телефан». Хіт-парад.

І КАНАЛ «ОСТАНКІНО»

5.00 Новини.
5.20 Ранкова гімнастика.
5.30 Ранок.
7.50 Мультфільм.
8.00 Новини.
8.20 «Багаті теж плачуть».
9.05 «Зірки російського балету». Музичний телефільм. 2 серія.
10.15 Марафон-15.
11.00 Новини (з сурдоперекладом).
11.20 «Я радий зустрічі з вами».
13.10 Світ грошей Адама Сміта.
13.40 Блокнот.
13.45 Відпочивай.
14.00 Новини (з сурдоперекладом).
14.25 «Гонки по вертикалі». Художній телефільм. 2 серія.
15.30 Міжнародний музичний фестиваль «Слов'янський базар». День Росії.
17.00 Новини.
17.25 «Папіруси». Документальний телефільм.
17.40 Студія «Політика» показує.
18.15 «Багаті теж плачуть».
19.00 Тема.
19.45 Вечірня казка.
20.00 Новини.
20.40 Прем'єра художнього телефільму «Квартира». 5 серія.
21.10 Фермата.
21.30 П'ять кілець.
21.55 Прем'єра художнього телефільму «Стелла».
23.00 Новини.
23.25 «Юрмала-92». Нічна музична програма.
0.25 «Гонки по вертикалі». Художній телефільм. 2 серія.

КАНАЛ «РОСІЯ», ІІ ПРОГРАМА УТ

7.00 Вісті.
7.25 Час ділових людей.
7.55 Момент істини.
8.50 Дозвілля.
9.05 Російська енциклопедія.
9.35 Екзотика.
10.55 Уікенд на кінці землі.
11.15 Ура, канікули. «Розклад на післязавтра». Художній фільм.
12.40 Селянське питання.
13.00 Вісті.
13.20 Із залу Конституційного суду Росії.
15.00 Простір плюс.
15.30 Мульти-пульти.
15.40 «Дитячі мрії». Прем'єра фільму (Франція). 11 серія.
16.00 Студія «Рост».
16.30 Там-там новини.
16.45 Тінко.
17.00 «Російський балет без Росії».
17.30 «Неопалима купина». Передача 3.
18.00 Парламентський вісник.
18.15 Київська панорама.
18.35 Концерт дитячої самодіяльності.
19.00 Вісті.
19.20 Свято кожен день.
19.30 «Пацани». Художній фільм.
21.00 Розповідь про неспокій. О. Слісаренко.
21.55 Реклама.
22.00 Вісті. Астрологічний прогноз.
22.20 Ю. Лиманов. «На початку було слово». Теленистава.

СТУДІЯ «ТЕТ-А-ТЕТ»

13.30 Мультфільми.
14.00 Худ. фільм «Куджо».
15.30 Відеомузика.
18.55 Мультфільми.
19.30 Відеомузика.
19.45 Худ. фільм «Хто ця дівчина?»

СЕРЕДА

22 липня

І ПРОГРАМА УТ

8.00 З восьмої до дев'ятої.
9.00 Свічадо.
10.30 Художній фільм «Сім старих і одна дівчина».
11.50 Концерт гурту «Веселі музики».
12.20 Документальний телефільм «Шляхами «Слова про Ігорів похід».
12.50 УТН.
13.05 Музичний фільм «Подорож у липні».
16.00 УТН.
16.05 Микола Тутковський. Симфонія фа мінор.
17.00 Програма мультфільмів.
17.20 «Хочу, щоб мій голос почули». Розвиток фермерства на Кіровоградщині.
17.50 Музичний фільм «Возрадуємося».
19.00 УТН.
19.10 Концерт при свічках.
19.30 Спадщина. Вишгород. Інерція руйнування.
20.30 Маленький концерт.
20.45 На добраніч, діти.
21.00 «ДНІПРО».
21.35 Привіт, Маріє! З відбірковий тур фестивалю української популярної музики.
22.10 Художній фільм «Нежданo-негадано».
23.30 УТН.
23.45 Джазові вітражі.
0.45 Короткометражний художній телефільм «День народження».

І КАНАЛ «ОСТАНКІНО»

5.00 Новини.
5.20 Ранкова гімнастика.
5.30 Ранок.
7.50 Мультфільм.
8.00 Новини.
8.20 «Багаті теж плачуть».
9.45 Мультфільм.
10.05 Брейн-ринг.
11.00 Новини (з сурдоперекладом).
11.20 Дитячий музичний клуб.
12.00 Свято у Меліховому.
13.10 Теленікст.
13.55 Блокнот.
14.00 Новини (з сурдоперекладом).
14.25 «Гонки по вертикалі». Художній телефільм. 3 серія.
15.30 Міжнародний музичний фестиваль «Слов'янський базар». День України.
17.00 Новини.
17.25 Студія «Політика» показує...
18.00 «Багаті теж плачуть».
18.40 Кінопанорама.
19.45 Вечірня казка.
20.00 Новини.
20.40 Прем'єра художнього телефільму «Квартира» 6 серія.
21.15 Чорний ящик.
21.55 Прем'єра художнього телефільму «За кордон таємно».
23.00 Новини.
23.25 «Юрмала-92». Нічна музична програма.
0.25 «Гонки по вертикалі». Художній телефільм. 3 серія.

КАНАЛ «РОСІЯ», ІІ ПРОГРАМА УТ

7.20 Реклама.
7.25 Час ділових людей.
7.55 Правила гри.
8.35 «Золотий Остап». Всеросійський конкурс гумористів. Випуск 2.
8.50 Тема з варіаціями. «Шедеври європейської музики з храму св. Франціска Ассізького».
9.30 «К-2» представляє.
12.40 Селянське питання.
13.00 Вісті.
13.20 Із залу Конституційного суду Росії.
15.00 Козирна дама.
15.30 Тверський ракурс.
16.05 Християнська програма «Пред ликом господа...» М. Цветаєва.
16.30 Там-там новини.
16.45 Тінко.
17.00 Мульти-пульти.
17.15 ТрансРосефір.
18.00 Обличчям до Росії.
18.15 Опозиція.
18.55 Реклама.
19.00 Вісті.
19.20 Свято кожен день.
19.30 Київська панорама.
19.50 Телебіржа інформує.
20.00 «Санта-Барбара». 62 серія.
20.50 Нічний акторський клуб.
21.55 Реклама.
22.00 Вісті. Астрологічний прогноз.
22.20 Концерт ансамблю «Віола» Донецької філармонії.

СТУДІЯ «ТЕТ-А-ТЕТ»

13.40 Мультфільми.
14.00 Худ. фільм «Дивовижні історії».
15.10 Відеомузика.
18.45 Мультфільми.
19.00 Худ. фільм «Голуба лагуна».
20.45 Народна цілителька Людмила Герасимова.

ЧЕТВЕР

23 липня

І ПРОГРАМА УТ

8.00 З восьмої до дев'ятої.
9.00 Народні таланти. Ансамбль «Оріяна».
9.30 Художній фільм «За даними карного розшуку».
10.40 Музичний фільм «Буффонада».
10.50 Корифеї джазової та поп-музики. Рок-гітара.
11.50 Документальний фільм «Батюшка».
12.20 УТН.
12.25 Фільм-концерт «За байраком байрак».
13.05 Документальний телефільм «Три храми на моїй долоні».
16.00 УТН.
16.05 Для дітей. Веселка.
16.30 Програма передач.
16.35 Телефільм «Соната».
17.00 А. Караманов. Концерт для фортепіано з оркестром № 3.
17.35 «Земля у нас одна». За матеріалами конференції ООН у Бразилії «Навколишнє середовище і розвиток».
18.05 Програма передач. Реклама.
18.10 Музичний фільм «Відроджена пісня».
18.30 «Нагірна проповідь» — «Блаженні вбогі духом». Частина 1. Українське християнське телебачення і радіо.
19.00 УТН.
19.10 Мультфільми.
19.30 Творчий вечір поета Мойсея Фішбейна.
20.30 Ліричні мелодії.
20.45 На добраніч, діти.
21.00 «ДНІПРО».
21.35 Хроніка МВС.
21.45 Молодіжна студія «Гарт».
23.15 УТН.
23.30 Вперше на екрані УТ. Художній фільм «У смузі прибою».

І КАНАЛ «ОСТАНКІНО»

5.00 Новини.
5.20 Ранкова гімнастика.
5.30 Ранок.
7.50 Мультфільм.
8.00 Новини.
8.20 «Багаті теж плачуть».
9.45 Кінопанорама.
10.50 Мультфільм.
11.00 Новини (з сурдоперекладом).
11.20 У рубриці «Друга зустріч». Документальний телефільм.
13.10 Теленікст.
13.55 Блокнот.
14.00 Новини (з сурдоперекладом).
14.25 «Точка повернення». Художній телефільм. 1 серія.
15.30 Сьогодні і тоді.
16.00 Разом з чемпіонами.
16.20 Дитячий музичний клуб.
17.00 Новини.
17.20 ...До шістнадцяти і старші.
18.00 «Багаті теж плачуть».
18.45 «Лючано Паваротті — подія».
19.45 Вечірня казка.
20.00 Новини.
20.35 Прем'єра художнього телефільму «Квартира». 7 серія.
21.05 Максима.
21.35 Вечірній альбом.
22.05 Закриття Міжнародного музичного фестивалю «Слов'янський базар». У перерві — Новини.
0.55 «Точка повернення». Художній телефільм. 1 серія.

КАНАЛ «РОСІЯ», ІІ ПРОГРАМА УТ

7.00 Вісті.
7.25 Час ділових людей.
7.55 Бізнес і політика.
8.55 Роздуми про конкурс балету.
9.55 Ура, канікули. «Чесне чарівне». Художній фільм.
11.05 Непізнаний Всесвіт.
11.50 «Санта-Барбара». 62 серія.
12.40 Селянське питання.
13.00 Вісті.
13.20 Із залу Конституційного суду Росії.
15.00 Термінал.
15.30 Мульти-пульти.
15.45 Пілігрим.
16.30 Там-там новини.
16.45 Тінко.
17.00 ТрансРосефір.
17.45 Програма «Ключ».
18.00 Парламентський вісник.
18.15 Студія «Нота бене».
18.55 Реклама.
19.00 Вісті.
19.20 Київська панорама.
19.40 Телефільм.
20.05 П'яте колесо.
21.55 Реклама.
22.00 Вісті. Астрологічний прогноз.
22.20 Сторінки творчості М Стельмаха.
23.05 Танцює народна артистка Т. Таякіна.

СТУДІЯ «ТЕТ-А-ТЕТ»

13.25 Мультфільми.
14.00 Худ. фільм «Хто ця дівчина?».
15.30 Відеомузика.
18.25 Мультфільми.
18.45 Худ. фільм «Зворотна тяга».
20.55 Відеомузика.

П'ЯТНИЦЯ

24 липня

І ПРОГРАМА УТ

8.00 З восьмої до дев'ятої.
9.00 Документальний фільм «...Тому, що люблю».
9.35 Камерні твори С. Прокоф'єва.
10.10 Художній фільм «Талісман».
11.10 Відеорепортаж - концерт студентів музичних училищ — лауреатів Міжнародного конкурсу.
12.45 УТН.
13.00 Світлиця.
16.00 УТН.
16.05 Фант-лото «Надія». Естрадна програма для дітей.
17.25 «Зона». Робота правоохоронних органів на Донеччині.
18.15 Хореографічні новели.
19.00 УТН.
19.10 Програма мультфільмів.
19.30 В. Винниченко «Диявольська спокуса». Вистава Дніпропетровського російського музично-драматичного театру.
20.45 На добраніч, діти.
21.00 «ДНІПРО».
21.35 Продовження вистави «Диявольська спокуса».
22.35 Мелодії екрана.
23.10 УТН.
23.25 Співає Київ.

І КАНАЛ «ОСТАНКІНО»

5.00 Новини.
5.20 Ранкова гімнастика.
5.30 Ранок.
7.50 Мультфільм.
8.00 Новини.
8.20 «Багаті теж плачуть».
9.05 ...До шістнадцяти і старші.
9.45 Лімпопо.
10.15 Концерт.
11.00 Новини (з сурдоперекладом).
11.20 Клуб мандрівників (з сурдоперекладом).
12.10 Танці Росії.
12.50 Документальний телефільм.
13.15 Бридж.
13.40 Бізнес-клас.
13.55 Блокнот.
14.00 Новини (з сурдоперекладом).
14.25 «Точка повернення». Художній телефільм. 2 серія.
15.30 Хіт-топ-шоу 50×50.
17.00 Новини.
17.25 Авіакосмічний салон.
17.40 Людина і закон.
18.10 Прем'єра художнього телефільму для дітей «Пригоди чорного красунчика». 2 серія.
18.35 ТБ «Нева»: «Хто з нами?»
18.55 Театральні зустрічі.
19.45 Вечірня казка.
20.00 Новини.
20.40 ВІД представляє.
22.10 XXV літні Олімпійські ігри. Футбол. Збірна Італії — збірна США. У перерві — Новини.
0.15 «Інтерфест-92».
1.15 «Точка повернення». Художній телефільм. 2 серія.

КАНАЛ «РОСІЯ», ІІ ПРОГРАМА УТ

7.00 Вісті.
7.20 Реклама.
7.25 Час ділових людей.
7.55 Студія «Нота бене».
8.35 «НП» — надзвичайна пригода.
8.55 Дозвілля.
9.10 Документальна панорама.
10.00 Мистецтво відображення. «Імпресіонізм».
11.05 Мульти-пульти.
11.20 Телетеатр Росії.
12.40 Селянське питання.
13.00 Вісті.
13.20 Із залу Конституційного суду Росії.
15.00 Простір плюс.
15.30 Перший тайм.
15.45 Подорож у підземелля.
16.30 Там-там новини.
16.45 Тінко.
17.00 ТрансРосефір.
17.30 Політвідділ.
18.00 Так і живемо.
18.45 Програма «ЕКП». Екран кримінальних повідомлень.
18.55 Реклама.
19.00 Вісті.
19.20 Київська панорама.
19.40 Свічадо.
21.10 Музичний фільм «Вірую».
22.00 Вісті. Астрологічний прогноз.
22.20 Із залу Конституційного суду Росії.
22.50 Художній фільм «Пізні побачення».

СТУДІЯ «ТЕТ-А-ТЕТ»

13.30 Мультфільми.
14.00 Худ. фільм «Ти — це я».
15.30 Відеомузика.
18.30 Мультфільми.
19.00 Худ. фільм «Той, хто мене береже».
21.00 Відеомузика.

СУБОТА

25 липня

І ПРОГРАМА УТ

8.00 УТН.
8.10 Ритмічна гімнастика.
8.30 Привіт, Маріє! III відбірковий тур фестивалю української популярної музики.
9.05 Художній фільм «У моїй смерті прошу звинувачувати Клаву К».
10.20 Циркова програма.
11.00 Науково-популярний фільм з субтитрами «Дев'ять років з екстрасенсами».
12.00 Естрадний концерт.
12.25 УТН.
12.40 Програма передач.
12.45 «Бембі». Вистава Одеської хореографічної школи та Одеського театру опери та балету.
13.55 Доброго вам здоров'я. СНІД.
14.40 «Сік землі». Театр музики, пісні і танцю «Зоряни».
15.45 По сторінках мультфестивалю «Крок-91».
16.50 Відродити душу. Художниця Ніна Денисова.
17.20 Реклама.
17.25 Говоримо українською.
17.45 «Сонячні кларнети». Самодіяльні художні колективи Рівненської області.
19.00 УТН.
19.10 Фільм-концерт «Весела прогулянка».
19.30 Плеяда.
20.40 Реклама.
20.45 На добраніч, діти.
21.00 «ДНІПРО».
21.35 Від міста до міста.
23.15 УТН.
23.30 Арт-майдан. Музична програма.

І КАНАЛ «ОСТАНКІНО»

6.30 Суботній ранок ділової людини.
7.30 Мультфільм.
7.40 Спорт для всіх.
8.10 Прем'єра науково-популярного фільму «Музичні інструменти та їх історії».
8.40 Як досягти успіху.
8.55 Радіо «Труба».
9.25 Центр.
10.05 Бумеранг.
10.35 Музичний кіоск.
11.05 «Щоб свіча не згасла». (Пам'яті Л. Гумільова).
11.40 Крещендо.
12.05 Інститут людини.
12.40 «Увага: десятий молодіжний».
13.05 Прем'єра художньо-публіцистичного фільму «Людина чи диявол?» Фільм 1.
14.00 Новини (з сурдоперекладом).
14.25 «Задзеркалля». Художній телефільм «Легкі кроки».
16.05 «КВН-92». Чвертьфінал сезону «Олімпійські ігри».
17.50 Мультфільм.
18.00 Прем'єра художнього фільму «Приватне життя Єлизавети та Ессекса». (США).
19.45 Вечірня казка.
20.00 Новини.
20.40 Репортаж ні про що.
20.55 Урочисте відкриття XXV літніх Олімпійських ігор.
0.00 «Юрмала-92». Нічна музична програма.
1.15 «Древо Васнецових».

КАНАЛ «РОСІЯ». II ПРОГРАМА УТ

7.00 Вісті.
7.20 Документальна панорама.
8.30 Баскетбольний огляд НБА.
9.00 Якщо вам після...
9.30 «Листя трави». Вірші американських поетів.
9.55 Мульти-пульти.
10.00 Відеоканал «Плюс одинадцять».
12.00 Музичний антракт. Романси на вірші Анни Ахматової.
12.15 Пілігрим.
13.00 Вісті.
13.20 «Вертикаль». Художній фільм.
14.35 Фермер — фермеру.
15.35 Вінілові джунглі.
16.05 Паризькі діалоги.
16.30 Джентльмен-шоу.
17.00 Золота шпора.
17.30 Парламентський вісник.
17.45 Театральний роз'їзд. Наталія Макарова та Роман Віктюк.
18.55 Реклама.
19.00 Вісті.
19.20 Київська панорама.
19.40 Кінозустрічі.
20.40 Е. Сігел. «Історія кохання». Вистава Чернігівського українського музично-драматичного театру імені Т. Г. Шевченка.
22.00 Вісті. Астрологічний прогноз.
22.20 Фільм-балет «Тіні забутих предків».

СТУДІЯ «ТЕТ-А-ТЕТ»

12.00 Мультфільм «Пітер Пен».
13.15 Худ. фільм «Байки зі склепу».
14.30 Відеомузика.
20.00 Багатосерійний телефільм «Втілення мрії». 6 серія.
20.25 Худ. фільм «Пробудження».
22.25 Музична пауза.

НЕДІЛЯ

26 липня

І ПРОГРАМА УТ

8.00 УТН.
8.10 Ритмічна гімнастика.
8.30 У неділю вранці.
9.30 Програма Кубинського телебачення.
10.25 Свято танцю. Перший національний чемпіонат з бального танцю між юніорами.
11.10 Канал «Д».
12.10 Художній фільм «Брате, знайди брата».
13.35 УТН.
13.50 Програма передач.
13.55 Відеофільм «Повернути надію».
14.30 Село і люди.
15.30 Кукурік і К° представляє.
16.30 Маю честь.
17.30 «Свічадо».
19.00 УТН.
19.10 Мультфільми.
19.30 Зичимо щастя.
20.30 Мультфільм.
21.00 «ДНІПРО».
21.35 «Надвечір'я». Передача для людей старшого віку.
22.35 Співає Н. Суржина. Арії з опер.
23.00 Тиждень.
23.30 Вперше на екрані. Художній фільм «Театральний сезон».
0.35 «ТБ-шанс».

І КАНАЛ «ОСТАНКІНО»

6.00 Година сили духу.
7.00 Ритмічна гімнастика.
7.30 Тираж «Спортлото».
7.45 З ранку раненько.
8.25 Можливо все.
8.55 Нові імена.
9.45 IX Міжнародний фестиваль телепрограм народної творчості «Веселка».
10.15 Під знаком «Пі».
11.05 Казки та притчі народів різних країн.
11.10 Нове покоління вибирає.
12.00 XXV літні Олімпійські ігри. Плавання. Велоспорт. Стрільба.
13.00 Прем'єра документального телефільму із серіалу «Заповідники дикої природи». Фільм 9.
13.30 Прем'єра художнього телефільму «Марк і Софі». Фільм 9. (Франція).
14.00 Новини (з сурдоперекладом).
14.20 Діалог.
15.00 «Золоті розсипи». «Нижегородський розгуляй».
15.25 Клуб мандрівників.
16.15 Панорама.
16.55 Уолт Дісней представляє.
17.45 Новини.
18.00 Променад у Маріїнському.
19.00 Прем'єра художнього телефільму «Прощавай, Рафаелю» з кримінального серіалу «Мисливці за шедеврами» (Італія).
20.00 XXV літні Олімпійські ігри. Бокс. Стрільба. Плавання.
21.00 Підсумки.
21.45 «Ніні». Релігійна програма.
23.00 Новини.
23.20 XXV літні Олімпійські ігри. Важка атлетика. Спортивна гімнастика. Бокс. Велоспорт.
1.20 Звинувачується оперета.

КАНАЛ «РОСІЯ». II ПРОГРАМА УТ

7.00 Вісті.
7.20 Чемпіонат світу з баскетболу серед професіоналів НБА.
8.20 Ескулап.
8.30 Телекросворд.
9.00 «Суперкнига». Мультфільм. 22 серія.
9.25 Ати-бати...
9.55 XXV літні Олімпійські ігри. Велоспорт. 100 км. Шосе. Командна гонка. Чоловіки. Плавання. Спортивна гімнастика. (У перерві — Вісті).
14.30 «Запрошення до гри». Благодійна лотерея.
14.45 Чемпіонат світу з автогонок у класі «Формула-1».
17.15 «Намисто для моєї коханої». Художній фільм.
18.25 XXV літні Олімпійські ігри. Велоспорт. Групова гонка. Жінки. Плавання.
18.55 Реклама.
19.00 Вісті.
19.20 Обличчям до столиці.
19.30 XXV літні Олімпійські ігри.
21.00 Міжнародний конкурс популярної музики «Юрмала-92». Гала-концерт.
21.55 Реклама.
22.00 Вісті. Астрологічний прогноз.
22.20 Міжнародний конкурс популярної музики «Юрмала-92». Продовження гала-концерту.
23.25 Художній фільм «Прощавайте, фараони».

СТУДІЯ «ТЕТ-А-ТЕТ»

12.10 Мультфільми.
12.30 Худ. фільм «Ренегат».
18.45 Мультфільми.
19.10 Худ. фільм «Садівник».
21.15 Баскетбольний огляд.
21.35 Відеомузика.

НЕДІЛЯ

19 липня

І ПРОГРАМА УТ

8.00 УТН.
8.10 Ритмічна гімнастика.
8.30 У неділю вранці.
9.30 Прем'єра науково-популярного фільму «Любов та смерть поета Володимира Маяковського».
10.35 Концерт вихованців Київського хореографічного училища.
12.40 Спадщина. Архітектура Одеси.
13.25 УТН.
13.40 Художній фільм «Талісман».
14.45 Село і люди.
15.30 Канал «Д».
16.30 Маю честь.
17.30 «Свічадо».
19.00 УТН.
19.10 Мультфільми.
19.30 Зичимо щастя.
20.35 Мультфільм.
21.00 «ДНІПРО».
21.35 Художній фільм «Інопланетянка».
23.00 Тиждень.
23.30 Телеспортарена.
0.15 Телефан.

І КАНАЛ «ОСТАНКІНО»

6.00 Година сили духу.
7.00 Ритмічна гімнастика.
7.30 Тираж «Спортлото».
7.45 Джерела.
8.15 З ранку раненько.
8.55 Можливо все.
9.25 Ранкова зірка.
10.15 Допоможи собі сам.
10.45 IX Міжнародний фестиваль телепрограм народної творчості «Веселка».
11.20 Мультфільм.
11.30 Марафон-15.
12.10 «На честь майстра». Мейерхольдовські дні у Москві.
13.00 Прем'єра документального телефільму із серіалу «Заповідники дикої природи». Фільм 8.
13.30 Прем'єра художнього телефільму «Марк і Софі». Фільм 8. (Франція).
14.00 Новини (з сурдоперекладом).
14.20 Діалог.
15.00 Клуб мандрівників.
15.50 Казки та притчі народів різних країн.
15.55 Панорама.
16.35 Телеоція.
16.55 Уолт Дісней представляє.
17.45 Новини.
18.00 Футбол. Чемпіонат Росії «Торпедо» (Москва) — «Спартак» (Москва). 2 тайм.
18.50 Мультфільм.
19.00 Новини кіно.
19.40 Вперше на телеекрані. Художній фільм «Інспектор без зброї».
21.00 Підсумки.
21.45 Спортивний уік-енд.
22.00 «Пен-клуб». Телевізійна зустріч письменників.
23.00 Новини.
23.25 «Інтерфест-92».

КАНАЛ «РОСІЯ», II ПРОГРАМА УТ

7.00 Вісті.
7.20 Джерела.
8.00 «Острів Афродіти». Передача 2.
8.45 Хочете, вірте.
9.15 Кубок світу з тріатлону.
10.00 «Суперкнига». Мультфільм. 21 серія.
10.25 Ати-бати...
10.55 «Про користь традицій, або Росіяни в Англії».
12.00 Джаз-тайм.
12.30 Візаві.
13.00 Вісті.
13.20 Телетеатр Росії. І. Кадомцев. «Мауглі». Вистава музичного театру юного актора.
14.40 Російська енциклопедія. Сергій Радонежський. Фільм 1.
15.25 Тиждень телевізійного кіно США.
15.55 У світі тварин.
16.55 Чемпіонат світу з баскетболу серед професіоналів НБА.
17.55 «Роздуми про конкурс балету «Арабеск-92».
18.55 Реклама.
19.00 Вісті.
19.20 Телебіржа інформує.
19.30 Тиждень телевізійного кіно США.
20.05 Обличчям до столиці.
20.20 Художній фільм «Криниця для спраглих».
21.30 «Пшеничне перевесло».
22.00 Вісті. Астрологічний прогноз.
22.20 Вечір гумору.
23.25 О. Тищенко. Концерт з прологом та епілогом.

ПРОГРАМА СТУДІЇ ТЕТ-А-ТЕТ

14.50 Мультфільми.
15.15 Худ. фільм «Римо»: неозброєний і дуже небезпечний».
18.45 Мультфільми.
19.15 Худ. фільм «Білий палац».
21.00 Відеомузика.

У НАЦІОНАЛЬНОМУ БАНКУ

Національним банком України 17 липня 1992 року встановлюється курс карбованця і купона до іноземних валют:

1 австралійський долар	100—63
1 австрійський шилінг	13—02
1 англійський фунт стерлінгів	260—08
10 бельгійських франків	44—50
1 німецька марка	91—34
1 голландський гульден	80—92
1 датська крона	23—70
100 італійських лір	12—00
1 канадський долар	113—49
1 норвезька крона	23—21
1 долар США	135—40
1 фінська марка	33—35
1 французький франк	27—02
1 шведська крона	25—14
1 швейцарський франк	100—97
10 японських ієн	10—83
1 екю	186—04
10 іспанських песет	14—35
10 грецьких драхм	7—43
1 ірландський фунт	242—37
1 ісландська крона	2—53
1 кувейтський динар	471—28
10 ліванських фунтів	0—75
10 португальських ескудо	10—71
1 сингапурський долар	84—02
10 турецьких лір	0—20
1 естонська крона	11—42
1 долар США по розрахунках із Індією в 1992 році	135—40

Валютний коефіцієнт купона до карбованця при здійсненні неторговельних операцій складає 1,0.

ГОЛОС України

ЗАСНОВНИК — ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Головний редактор Сергій ПРАВДЕНКО.

РЕДКОЛЕГІЯ: Анатолій ГОРЛОВ, перший заступник головного редактора; Олександр БІЛИК, заступник головного редактора; Володимир КРАСНОДЕМСЬКИЙ, оглядач, завідуючий відділом культури; Борис СИДОРЕНКО, заступник головного редактора; Анатолій СОЛОНСЬКИЙ, редактор відділу кореспондентської мережі; Віталій СУДДЯ, відповідальний секретар.

Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-89-61; 441-89-46; телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-89-44.
⊙ Рукописів не повертаємо.
⊙ Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

★ Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
★ За точність викладених фактів відповідальність несе автор.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.

Індекс 60955.
Загальний тираж 437.758.

Комбінат друку видавництва «Преса України».
252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50.
Зам. 0311135.

1 2 3 4 5 6 7 8 9